

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosvetu“

Ljubljana,
7 aprila 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 15

Glas iz Poljske

Nesporazum

„Sokol“, centralni organ Savez-Učelini — Tice, kao takoder i čitav niz prelata, to onda možemo da razmem, što je Slovenima i Sokolstvu ujedno takoder i crkvi neprijateljska štampa podigla takovu larmu te se već unapred vesila i trla ruke od zadovoljstva nad očekivanom unutrašnjom borbom i nad osvojenjem i zauzećem preostalih ruševina.

Nemoguće je naći drugi izraz za to, što je prošlih meseci uznemirilo Sokolstvo u Jugoslaviji, pa čak uzbudilo i sav jugoslovenski narod, te što je i uvelike odjeklo širom celog sveta. Nemoguće — i veliko umirenje zadnjih dana, čiji smo srećom svedoci, nameće nam da ostanemo pri ovom naslovu.

Duboko patriotski i tradicionalno prožeti brigom za dobrobit svoga naroda, viši katolički duhovnici u Jugoslaviji, na biskupskoj konferenciji u Zagrebu dne 17 novembra prošle godine, izdali su jedno pastirsko pismo i zaključili da se ono objavi januara o.g. što je takoder bilo i učinjeno. To pastirsko pismo kritikuje sokolsku ideologiju, koja se osniva na Tirševu nauci.

Možemo lako da pretstavimo, kakav je mučan utisak moralno da izazove to pastirsko pismo u državi, koja ima u dve svoje pokrajine, u Hrvatskoj i Sloveniji, skoro same katolike; u državi, čije se političko jedinstvo treba još da učvršćava, i u kojoj još uvek deluju razorne sile, koje umetno potpiruju inostrana revizionistička propaganda. Posve je razumljivo stoga, da se je u tom pastirskom listu počelo da traži političku jezgru.

U sokolskim redovima je uzavrelo. Pal je kiša protesta, deklaracija, objašnjenja, koje je donašao Sokolski glasnik u svakome broju. Svoj glas podiglo je takoder i dnevno novinstvo, koje je nastojalo da iskoristi položaj koji odgovara njegovoj političkoj pripadnosti. Počeli su se bili formulirati i vrlo dalekosežni predlozi, koji su daleko premašivali važnost incidenta. Takoder i inostrana štampa nije šutila. Vrlo na široko pisali su o toj stvari Česi, koji su bili uvredeni radi kritike Tirševe ideologije. Još više su medutim raspirivali stvar Nemci, Madžari i Italijani. Jasno je, da su pri tome kod ovih bili merodavni drugi uzroci, koji nemaju ničesa zajedničkog sa Tirševom ideologijom ili simpatijom za Jugoslaviju. Sve naime, što može da škodi unutarnjem učvršćenju Jugoslavije, vrlo je dobro došlo zakletim neprijateljima Jugoslovena, koji već odavna žele njihov raspad i njihovu propast. Znamo to i previše dobro iz vlastitog iskustva, a da bi se bar i za momentan dali smesti u oceni te stvari. Bečkoj „Reichspost“ i svaka obična laž bila je dobro došla, kada je izvestila o pretresu, koji je navodno bio izvršen u nadbiskupskoj palači zagrebačkog metropolite i predsednika biskupske konferencije u Zagrebu dr. Baueru, navadajući, da je uvređen tom prilikom vratio Kralju podljeni mu visoki red.

S veseljem su podvlačili tobože na mernu ispuštanje srpskoga imena u pastirskom listu, što je imalo da dokaže potpunu nesuglasnost među udruženim granama naroda u jednoj državi. Doveli su s tim u vezu i nastup vođa opozicije, hrvatske dr. Mačeka i slovenačke svećenika dr. Korošca. Već unapred su bili doneli sud, kako će se oslobiti pojedini delovi Sokolstva; pa takoder i nas nisu štedeli. Imali smo prilike čitati o insinuacijama entre-fillets, izvesnog dela novinstva, koje je izražavalo radosnu nadu, da će sada ipak Poljaci istupiti iz Saveza slovenskoga Sokolstva...

Ujedno se je moglo da opazi, da se je poštrio napadaj i na Lužičko-srpsko Sokolstvo, pri čemu se nisu bivala sredstva, te su se u tu svrhu posluživali čak crkvenim propovedaonica-ma. Možda nismo daleko od istine; ako na tom mestu podvremo, da do sada još nerešen organizacijsko unutarnji spor među ruskim Sokolstvom u emigraciji pada u isto vreme. Daleko smo od toga da bi povezivali uzroke tih svih događaja, ali ipak, od davnine naučeni na metode naših narodnih neprijatelja, znamo, da oni znadu da izrabe svaku priliku, koju iskorističu za sebe u svakom momentu naše slabosti.

Ako pomislimo, da svi viši jugoslovenski duhovnici nisu potpisali pastirsko pismo, da se je tome usprotivio preuzešeni kotorški biskup dr. Frano

senke pomanjkanja poverenja u nas. Ponosni smo na čitav niz blagoslova Svetog Oca, koji nas ne pozna samo od danas i koji se za nas očinski brine.

Ipak takoder i u jugoslovenskoj zemlji ne može da bude ta stvar tako beznadna, kada su prošloga tedna objavljena objašnjenja donela umirenje. Uvereni smo, da će veliki duh prošlog stoljeća umrog čuvenog patriote Vladike Strossmajera ukazati put zbljenja medju jugoslovenskim crkvenim krugovima i medju onima koji narodno najjače osećaju, medju onim delom Jugoslovena, koji nepokolebivo stoji na braniku ideal-a, reda i kulture kao što su Sokoli. Uvereni smo, da će sa najautoritativnijih mesta biti upućen poziv za mirnu saradnju na dobro zajednice. A obraz katoličkog svećenstva, koje je svojedobno ispratilo na mesto većnoga počinka u Pragu zemaljske ostanke osnivača Sokolstva, velikoga Miroslava Tirša, neće se nikada zaboraviti ni s jedne ni s druge strane.

Antoni Boguslawski.

U 13 broju našega lista od 24 marta o.g., u članku »Starosta poljskog Sokolstva«, brat Adam Zamojski, o kampanji protiv Sokolstva, u prvom delu njegove izjave, dane Katoličkoj novinarskoj agenciji, pri prevodu sa poljskoga bio je ponešto izmenjen pravilno da glasi:

... Najbolji dokaz za to je sedamdesetgodišnje delovanje Sokola u Poljskoj i zadnjih deset godina moga predsednikovanja, jer bi tako brojni blagoslovi Njegove Svetosti, kao takoder vrlo nam dragi i stalno sudelovanje katoličkog svećenstva svih hijerarhijskih stepenova izostalo, kad bi bilo drugačije.

Rad u Sokolstvu

Po završetku svetskoga rata verovalo se, da će se ljudska delatnost u svima pravcima smanjiti, a ako ne smanjiti, da će se bar slabije delovati usled silnog iscrpljenja, koje je u svakom pogledu prouzrokovao svetski rat. Ova ljudska delatnost za vreme rata, kao što nam je svima poznato, bila je usredsredena u radu za pronalazak što je moguće više dobrih i preciznih oruđa i svega ostaloga za što brže i efikasnije uništenje neprijatelja. Prestanak rata stoga mislio se i verovalo, da je nastupio odmor u radu, u toliko pre, što se nije imalo potrebe za novim pronalascima i ostalog, što je inače bilo potrebno za vreme rata.

Verovanje u prestanak rada i stvaranja nije živelo ni 24 časa. Ljudi koji rade i stvaraju, naučeni na rad, sa puno volje, ponosa i poleta dati su se na rad i posle rata. I što vidimo posle svega toga svuda oko nas? Vidimo u svima pravcima ljudskoga uma sve nova i nova, bolje i bolja stvaranja i izume, korisne i nekorisne, kako se uzme, ali su zato ipak sva ta stvaranja proizvod stalnog sмиšljenog i intenzivnog rada. Iz ovog izlazi, da se svako stvaranje, koje se doprinosi na dobro čovečanstva, može i mora postići jednim sмиšljenim, trajnim i sistematskim radom, kao i to, da rad kao pojam ljudske delatnosti ne zna ni za vreme ni za prostor. On traje vekovima i dize se do neba. Najzad rad prestat će život čoveka, život države, nacije i sveta.

Verujući prema tome u činjenicu o potrebi stalnoga rada u životu, mi pripadnici sokolske organizacije putem našeg sokolskog sistema i propisa želimo i moramo to svoje verovanje i delom da pokažemo, i da ga kao što je to red i dokažemo. Naše pokazivanje rada počinje od onog dana kada je otac Sokolstva neumri Tiš postavio osnovne principe Sokolstvu, rekvavši između ostaloga, da se ceo naš rad ima stalno da kreće i da bude stalno u pokretu. U ovom osnovnom pojmu pokreta razume se rad na usavršavanju čoveka kao pojedinca a posle ovoga i nacije kao celine. I Tiš je znao, kao i svi njegovi sledbenici do danas, da se bez rada, t. j. neradom, ne samo neće ništa postići u pogledu usavršavanja pojedinica, već, što je glavnije, neće se postići u pogledu usavršavanja nacije kao celine. Primivši dakle ovu osnovnu Tiševu misao kao nešto sivo mi Sokoli na svome poslu u životu

potpuno u sokolskom duhu usavršili, bićemo jaki, da — ako nam na putu toga rada iskršnu ma kakve prepreke — ove lako uklonimo i da opet radom dalje kročimo svome postavljenom cilju. Neprestano radeći u životu, u Sokolstvu, ne možemo i ne smemo postavljati pri tom uslove za naša usavršavanja. Usavršavanje radom kroz Sokolstvo nema uslova, jer Sokolstvo je opšte i svestrano. Njegovo je polje rada i svište široko, bez granice, a individualnost i specijalna volja pojedinača odlučuje u kome će se pravcu više

svaki pojedinač usavršavati. Radeći ne prestano nemamo vremena da se obzirom osebe i da mislimo ono što nam ometa taj rad, kao i da budemo drugo a ne pravi i istinski pripadnici velike i moćne sokolske organizacije. Da završim. Neradom u životu, dakle ništa se ne postiže i svi što čovek u životu postiže, postiže jedino i samo radom. Za dokaz ovome ima bezbroj primera. Pa kada je sve to tako onda i od sada kao i do sada još i više prionimo na sokolski rad.

A. Jovanović. — Mostar.

Prvi pokrajinski slet Saveza SKJ u Ljubljani 1933

Spremajmo se!

Vreme I pokrajinskog sleta Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, koji se pripreduje ove godine na Vidovdan u Ljubljani u proslavu 70 godišnjice osnutka prvog Sokolskog društva na Slovenskom Jugu, »Južnog Sokola«, čiji je sada naslednik »Ljubljanski Sokol«, sve više nam se približuje. Uporedo s time sve to više, posvuda u našoj zemlji, raste i zanimanje za ovaj slet, za koji se, naročito u župama za koje je obvezan, već odavna vrše najintenzivnije pripreme. Na ovaj slet pohrliće takoder u lepom broju i bratsko češkoslovačko Sokolstvo, a takoder biće, razume se, zastupano i bratsko poljsko Sokolstvo.

Ovaj slet će, kako se vidi i po do-sadanju stanju priprava u celoj zemlji, biti ponovna veličanstvena manife-

stacija sokolske misli, kakove Ljubljana već nije videla od poslednjeg svesokolskog sleta 1922 godine.

Nema sumnje, da će i ovaj slet ponovo utvrditi i pokazati, koliko je velika snaga našega Sokolstva, duboka i postojana njegova već toliko prokušna svest, koja ga u pitanjima nacionalnog i kulturnog našeg života izdiže kao moćnog faktora.

Braćo i sestre! Marljiivo i ustrajno spremajte se za prvi pokrajinski slet u Ljubljani! Svojim učešćem, sokol- skim, treba da dokažete, da ste uistinu pravi zatočnici velike sokolske a time i naše nacionalne misli. Spremajte se, vežbajte se, neka drugi vide, što može Sokolstvo! Potrebito je to, potrebito baš u ovo vreme današnjice, a i sutrašnjice! Zdravo!

Plakat i sletski znak I pokrajinskog sleta Saveza SKJ u Ljubljani

Na raspisani natečaj za načrt sletskoga znaka i plakata bilo je u određenom roku prijavljeno za sletski plakat 26 nacrta i za sletski znak 14 nacrta.

Ocenjivačka komisija, koju su sačinjavali br. arh. Josip Costaperari, kao predstnik, i braća prof. Gojimir Anton Kos, inž. arh. Josip Platner, prof. Janko Ravnik i tajnik sletskog odbora brat Fran Ahčin završila je svoj rad 30 marta te je predložene načrti pod geslom »Tyrš«, čiji je autor medaljer prof. Anton Sever i treća načrta pod geslom »Sedemdesetnica«, čiji je autor br. Mitja Švigelj.

S prvom nagradom nagrađeni sletski plakat prikazuje srebrnu pticu sokola s lovovim vencem za jubilara Ljubljanskog Sokola nad diskretnom siluetom Ljubljane i državnom trobojnicom u vijanju.

Osnova za sletski znak, koju je ocenjivačka komisija nagradila s prvom nagradom, prikazuje simbolički pod okriljem matice jugoslovenskog Sokolstva, koja slavi 70-godišnjicu, sokolske redove koji kroče boljou budućnosti.

Naknadno objavićemo slike radova nagrađenih s prvom nagradom.

Protest Jugoslavenskog Sokola u Los Andelesu, Kal. protiv napadaja na Sokolstvo

Sa svoje sednice, održane dne 8 marta o.g. Jugoslavenski Sokol u Los Andelesu uputio nam je kao protest na poznatu biskupsku poslanicu, kojom je bilo napadnuto naše Sokolstvo, pismo, u kome se među ostalim kaže:

— Doznavši za nepatriotske napadaje Katoličkog episkopata na Sokolstvo, nijesmo ni mi, kao iskreni Sokoli i Jugoslaveni, mogli da ostanemo hladnokrvni te da mučke predemo preko jednog tako drskog i nehrisčanskog izviza.

Mi, Jugoslavenski Sokoli iz Los Angelesa, Calif., najodlučnije protestujemo protiv držanja katoličkog klera prama Sokolstvu, koje je oduvijek stajalo na stanovištu bratstva, ljubavi i slike, ne namemo vremena ni da primeštim. U ovakvom radu našem i leži sva veličina i jačina sokolskoga rada, i na takvom radu počiva celokupna sokolska ideologija.

Sokolska misao dakle počela je svoj razvoj u radu i danas se radom mora da održava i učvršćuje, da bi se mogla opet radom da dovede do svoje potpunoga savršenstva, za koje je kada poslednju etapu odredila sebi: čovečanstvo. Da se pak krajnja etapa do-

stigne i da se sokolski rad što efikasnije može razvijati kod svakog pojedinca, i da se neće postići u pogledu usavršavanja pojedinica, već, što je glavnije, neće se postići u pogledu usavršavanja nacije.

Na Vama je, braćo Sokoli, koji ste u Domovini, da se svim silama borite protiv rimskog upliva, i onih podlijih sredstava, koje su ti isti klerikalci upotrebljavali za vrijeme dvoglavog crnog orla.

U ovim kritičnim vremenima, kad se u ovaj tudini teško moramo boriti za opstanak, patriotski duh nam nije klonuo, te nam je u vijek na srcu dobrobit naše rodene grude, koju je Sokolstvo oslobođilo i Sokolstvo mora da brani.

Napred, braćo Sokoli! Krčite put pravdi, slobodi i sokolskim načelima, a

Lične vesti

Brat dr. Vladimir Belajić, predsednik Okružnog suda u Novom Sadu i predsednik Prosvetnog odbora Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, postavljen je za kasacionog sudiju. Odličnom bratu, našem saveznom prosvetaru, bratski srdačno čestitamo! Zdravo!

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 7 o. m. predaje br. dr. Laza Popović »O Sokolstvu«;

dne 21 o. m. predaje br. Stevan Žakula o temi: »Trideset godina sokol-skog rada u Bosni i Hercegovini«.

Sokolska radio-predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Pretečni sastanci češkoslovačkog Sokolstva

U proleću održaće se u Pragu sednice svih centralnih organa Českoslovačke obec sokolske. Savezno načelništvo sazivlje sednicu muškog predsjedništva za 22. i 23. aprila. Dnevni red je vrlo opširan i zanimljiv. Pre svega podneće svoj izveštaj savezni načelnik brat Aga Heler, a nakon tog referiraće br. Antonin Benda o podeli odjeljenja za igre u pojedine razrede. U istom referatu biće također održano, gde će se i kada ove godine održati savezne utakmice u igrama. Referenti za ekspediciju češkoslovačkog Sokolstva u inostranstvo, braća dr. Klinger za Ameriku, br. Havel za Ljubljani i br. Nimshaus za Lavov, izvestiće o pripremama za ova putovanja. Nakon toga će odvježati u vežbaonici saveznih prednjaci proste veže clanstva ČOS za Lavov i Ljubljani, a također i muški naraštaj, koji će nastupiti na pokrajinskem sletu u Ljubljani. Veoma će interesantno biti i projiciranje novih poučnih filmova načelništva ČOS. Dnevni red drugog dana započeće referatom br. Havela o potrebi osnivanja jednog otseka za ispitivanje i odobravanje svih novih pomoćnih knjiga za telesni uzgoj. Brat Pelikan referiraće o pitanju uzajamnih veza Sokolstva i sportskih saveza. Pored svih navedenih referata, spovešće savezni prednjaci zbor i izboru savezne načelništva i članova načelništva. Na osnovu ovih izbora sastaviće kandidatnu listu za biranje savezne načelnosti po Virovitiči ČOS, koji će održati svoje sednice u maju.

Sedam dana kasnije, također u Pragu, održaće sednicu ženski prednjaci zbor ČOS s gotovo jednakim programom.

Slike vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

Pretsedništvo ČOS saglasilo se je sa sadržinom članka br. dra Slavika, III postarešine ČOS, koji je objavljen u "Vestniku sokolskom" pod nazivom: "Sokolstvo, fašizam i nacionalizam". — Upitni arci za ekspediciju češkoslovačkog Sokolstva na pokrajinski slet u Ljubljani ove godine dogotovljeni su. Pretsedništvo će naskoro započeti razrašiljanjem upitnih araka za učestovanje na sletu u Americi. — U Pragu će se održati od 7. maja do 7. juna sokolska izložba pod nazivom "IX svesokolski slet i inostranstvo", gde će biti izloženo sve ono, što je u vezi s nazivom ove izložbe. Na taj način pokazuje javnosti od kolikog je značenja bio prošli slet ne samo za sokolsku organizaciju, već za čitavu Češkoslovačku Republiku. — U komisiji za izlet ČOS u Americu ova su braća: dr. Klinger, dr. Kržavak, dr. Njemeczek za pretsedništvo, te naročita braća iz dotičnih saveznih otseka, koji dolaze kod toga u obzir. Vreme prijave za Ameriku bilo je produženo do konca aprila. — Na pokrajinski slet jugoslovenskog Sokolstva otoplaće ČOS pored članstva i svoj naraštaj. U tom pogledu poduzeti su već svi koraci, kako bi moglo učestvovati što više češkoslovačkih naraštajaca na ljubljanskom sletu. Isto je tako u punom toku rad oko pripremanja ekspedicije češkoslovačkih Sokola na pokrajinski slet poljskog Sokolstva u Lavovu. Pretsednik komisije za taj slet je savezni prosvetar br. Krejči.

Češkoslovački Sokoli i međunarodne utakmice u Pešti

Na sednici pretsedništva ČOS, koja je održana 22. marta o. g. bilo je zaključeno, da će ČOS svakako učestvovati na međunarodnim utakmicama Međunarodne gimnastičke federacije, koje će se održati 1934. godine u Budimpešti. Zbog toga će otići i zamenik načelnika ČOS brat dr. Klinger na sednici Međunarodne gimnastičke federacije u Loranu, gde će se naročito u tehničkom vodstvu federacije, mnogo raspravljati o načinu i izvedbi međunarodnih utakmica.

II slet češkoslovačkog Sokolstva u Americi

Ovaj slet, koji je prvotno bio zamislen kao velika revija češkoslovačkog Sokolstva u Americi, izgleda, da će premašiti što se tiče broja vežbača sve dosadašnje sokolske priredbe u Americi, i da će ujedno biti i prva velika slovenska manifestacija u Novom Svetu. Kako se može suditi iz dosadašnjih prijava, pored već spomenutih čeških i slovačkih sokolskih organizacija, učestvovaće na sletu i jugoslovensko i poljsko Sokolstvo, koje s braćom Cehoslovacima tvori Američki sveslovenski sokolski savez. Dalje su prijavljeni i ruski Sokoli iz Sojuza sojedinenja, Jednota radničkih socijalističkih amričkih Sokola sa sedištem u Njujorku i Sokolstvo iz Južne Amerike. Češkoslovačka obec sokolska spremna je Pra-

ga u Čikago oveću ekspediciju pod vodstvom svojih predstavnika. Nastupiće također i s potpunom vrstom vežbača i vežbačica pod vodstvom podnačelnika br. dr. Klingera. Na glavnem sletskom danu, u nedelju 25. juna, nastupiće na velikom stadionu Solžers Field u Grantovom Parku, u okviru čišća svetske izložbe čitavo američko Sokolstvo, preko 3500 lica iz vrsta članstva čeških i slovačkih jedinica. Zanimanje za ovaj javni nastup medu emigrantima već je danas ogromno. Misli se, da će tog dana sav stadion sa preko 120.000 mesta biti pun slovenskog sveta iz svih zemalja Novog a i Starog Svetog. Pored javnih nastupa, Sokolstvo će sprovesti i svoje obavezne savezne utakmice u svim granama sokolskog sustava.

Slike vesti iz lužičko-srpskog Sokolstva

Glavna skupština saveza, koja se je imala održati 5. marta o. g., odgodevana je. Na ovaj skupštini imalo se je odlučiti, da li će lužičko Sokolstvo ostati i nadalje kao sokolska organizacija u duhu Trščevog nauka ili da se razdvoji u dva dela: na katoličko i evangeličko, s posebnim obeležjima. Izgleda, medutim, da će se još nači put i načina, da ne dođe do rascepa ove najjače lužičke organizacije u bratskom lužičkom narodu. — U bivšoj sokolskoj župi "Čišinskoj", koja ima sedište u Krošćicama, rade poznati elementi i nadalje na razdvajaju. Na zadnjoj glavnoj skupštini, posle reči župskog starešine i bivšeg savezne načelnika, Jakubaša i Mješkanka, odglasana su nova pravila, te je župa, kao sokolska, prestala da radi posle formiranja "Srbske Zvučovanske Jednotke", ili kako se nemački naziva "Vendišer Turnverajn". Time je već u stvari raspotpot gotov čin. To se vidi već iz toga što je stupio na čelo župe "Čišinskoj" kao duhovni voda župnik Novak, a tek posle njega biran je starešina Jakubaš, postarešine, načelnik Mješkank i t. d. U pomenutoj župi članovi se više ne nazivaju međusobno sa "brat", već sa "gospodin". U župu "Čišinski" "Srbskog Zvučovanskog društva" pristupila su sva dosadašnja društva bivše sokolske župe "Čišinskoj". — Sokolska društva pak radi dalje. Sokolsko društvo Haslov održalo je 9. marta svoju glavnu skupštinu na kojoj su izvršeni sokolski izbori po starom načinu; otklonilo je stanovište župe "Čišinski" i ostalo verno sokolskim načelima. — Interesantno je, da je završena skupština župe "Čišinskoj" s pevanjem pesme "Gde stanak moj", a skupština Sokola u Haslovu pesmom: "Oj gore, srpski Sokole".

Brat Bronislav Koreva

Bivši dugogodišnji starešina Mazoviecke delnice poljskog Sokolstva, br. Bronislav Koreva, umro je na svom imanju u Koževcima dne 14. februara. U "Poljskom Sokolu" se kaže, da nije medu poljskim Sokolima, naročito medu članstvom Mazoviecke župe, mjeđudan Sokola, koji ne veoma dobro poznavao markantanu osobu počivšeg starešine Koreve. Već od svoje mladosti brat Koreva neprekidno je radio u Sokolstvu svom predanju, te je bio jedan od prvih, koji su započeli organizovanjem sokolskih jedinica, još 1905. godine na teritoriji bivše Kongresne Poljske. Svojim predanim radom postao je dugogodišnji starešina svoje velike župe, te je sve do prošlog leta vodio svoje Sokole od uspeha do uspeha. Srpan teškim radom povukao se na svoje imanje, gde je u duhu živoprati rad i razvijanje Sokolstva. Brat Koreva pokazao je sve svoje odljene sposobnosti također i u poljskom Crvenom križu. Kao velik prijatelj jugoslovenskog Sokolstva, pokazivao je način zanimanja za razvitak Sokolstva na Slovenskom Jugu. — Večnaja mu pamjat!

Rad sokolske župe Podtatranske - Hviezdoslavove

Kako su postepeno, ali svesno širili prvi apostoli sokolsku misao medu braćom Slovacima, pokazuju sadašnje stanje Sokolstva u čitavoj Slovačkoj. Sokolska župa Hviezdoslavova, sa sedištem u Nitri, koja je u početku svog rada imala u svojim redovima skoro same Čehe, danas, posle nešto više od 10. godina rada, prestatvala već pravu slovačku župu, s većinom slovačkog članstva, vežbača, vežbačica i t. d. Podtatranska župa, nadalje, danas broji 22. društva i 3. ete sa 2950 članova i 934 članice. I pored krize, broj je članstva prema 1931. godini porastao za 33 člana i 88 članica. Medu članstvom je danas već 1573 Slovaka i 1325 Čeha. Slovaci su dakle u većini. Ista pojava je i kod vežbačeg članstva, gde je pored 285 Slovaka samo 200 Čeha; medu članicama je 216 Slovakinja i samo 121 Čehinja i t. d. Razume se, da je taj razmer-

među naraštajem i decom za Slovake još mnogo povoljniji, što se vidi iz daljnjih podataka. Slovačkih je naraštajaca 200, čeških 20; kod naraštajki je razmer 156:57, kod muške dece 531 naprava 182 i kod ženske dece 703 naprava 301. Na svesokolskom sletu bio je veoma lep broj članstava, 972, dalje naraštaja 185, dece 115. Proste je vežbe vežbalo: 85 naraštajaca, 82 naraštaj-

ke, 22 starije braće, 153 člana i 176 članica. Medu načelnicima i načelnicama po pojedinim društvinama opaža se već utešljiva pojava, da su u većini društava kao načelnici i načelnice Slovaci i Slovakinje, što najbolje dokazuje, da su ih njihovi češki učitelji bratski vaspitali i iz slovačkih redova stvorili u vremenu od nešto preko 10 godina dosta jak prednjaci kada.

krvi (glikogen). Taj se u mišiću razgradije na jednostavne hemijske spojeve (mlečnu i ugljičnu kiselinsu), us trošenje kisika (izgaranje), koje daje telu toplinu.

U uposlenom mišiću (telovežbom) krvni su sudovi prošireni, i dovode konzervativno takovom mišiću više krvi, dakle i više hrane, a to čini da takav mišić napreduje, da raste i da jača.

Iz toga ujedno biva jasno, da moramo telovežbom podjednako uposavati sive grupe mišića, ako hoćemo postići harmoničan razvoj i izgled tela.

Posebno preko dinamičnog (mišićnog) sistema deluje telovežba i na statički aparat: na skelet i zglobove. Kosti postaju čvršće, a zglobovi otporniji. U spužvastom delu kostiju (sponziozni) tvore se gušći redovi kostnih lamela, koje se nameštaju točno u smjeru silnika prema mehaničkom delovanju sila.

Hrskavica ostaje dulje elastična usled napora telovežbe. Naročito vredi to za medukralježne ploče i rebrane hrskavice.

Izmena tvari povećava se na deseterostrukoj, a s time uporedno i produkcija topline, što je važno kod lečenja pretilosti.

Kod krvžilnog sistema deluje telovežba ne samo gibanjem, nego i podražajno, topilnom i zimom na arterije, koje time čuvaju elasticitet stenki, a time se održaju mladenačka svežost.

Svaki povećani rad povećava i delatnost srca u smislu većeg broja udaraca ili većeg volumena udarca. Kod treniranog vežbača radi srce relativno polaganom, ali sa velikim volumenom krvnog cirkulacije, slično onomu što se postizava uticajem digitalisa na srčani mišić. Usled toga postaje srce veće i jače (hipertrofirano). Ono je priviknuto na veći napor, i takvo srce najbolja je garancija prognostičkih rezultata, jer će ono lakše odoljeti onom maksimalnom radu, što ga mora podneti za vreme visoke telesne topline.

Kod telovežbe olakšava rad srca i ona radost i interes za stvar time, što se usled psihičkog emocionalnog efekta šire periferijski krvni sudovi. Upravo za to i vredi mnogo više za zdravlje telovežbe u prirodi, u sumi ili negde na slobodnom gde nam uz gibanje tela pridolazi duševno veselje prirodne lepotе, dok kod monotonih vežbi u dvorani ili kod vežbi na gimnastičkim aparatima toga nema.

Takove igre i vežbe u prirodi moraju biti izabrane prema dobi vežbača. Za decu treba odabirati igre kojima se neguje trčanje i brzina. Za srednju dobu užeti igre za koje treba snažnost, a za poodmakle u dobi, onakove za koje dolazi u obzir neki trajni napor.

Kraj tolike koristi što je pruža telovežba, nije čudo da je moderni lečnici sve više upotrebljuju direktno u kurativne svrhe, ali prava domena njegova je preventivna, kao što je i u devici sadašnjeg smera u medicini: Čuvati zdravlje, a onda tek lečiti bolesne.

Hoću na ovom mestu da spomenem jednu bolest, koja se danas mnogo redje vidi nego pre, a to je klorozna bolest mladih devojaka. Po izgledu su blede, slabokrvne, sa lošim tekom za jelo i t. d. Od kada se i devojke bave telovežbom i sportom, te nije više zazorno i "nemoralno" ili nedecedentno da vidimo i mlađe devojke u sportskom dresu ili plivačkom trikou, gde se napreduju telovežbom sa uspehom, kao i mlađi, od tada nestaje postepeno i klorozne. A prestalo je hvala Bogu i ono nezdravo odevanje kod žena, kad se i mlado telo još u razvoju sapinjalo u uske steznike, koji su prečili razvitak grudnog koša, deformirali jetru, kočili optok, kad su teške haljine otežavale telesno isparavanje i isijavanje topline, a narav činila neotpornom za svaki i najmanji vetrice ili vlagu.

Današnje odevanje žene, sa gledišta zdravstvenog, higijenskog je pače nego odevanje muškarca. Kako je svrha razvoja ženskog organizma drugačija nego ona muškarca, to valja i o telovežbi žene govoriti na pose.

Dr. Drago Damaška — Kutina.

Pozdravi Savezu SKJ

Bjelovar. Glavna skupština župe Bjelovar pozdravlja svoj vrhovni forum sa Zdravom!

Kotor. Sokoli župe Cetinje sa godišnje skupštine iz mesta načonalnog borce biskupu Učelinju pozdravljaju bratski Savez Zdravol Starčina Gavro Milošević, tajnik Milutin Ivanović.

Karlovac. Sa svoje glavne godišnje skupštine šaljemo spontane iskrene i bratske pozdrave I starčini Nj. Vis. Kraljeviću Petru i celom bratskom Savezom sa željom, da rad u nastaloj jubilarnoj godini bude plodonosan i uspešan na korist i napredak Sokolstva i naroda. **Sokolska župa Karlovac.**

Kranj. Sokolska župa Kranj pošilja s svoje glavne skupštine starostici Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije Nj. Govorniku Visočanstvu Prestolonasledniku Petru i vsej saveznoj upravi bratske pozdrave. **Zdravo!** Starosta dr. Šemrov, tajnik Cvav.

Niš. Sa svoje godišnje skupštine pozdravljamo savezno starčinstvo sa Zdravom! **Starčinstvo Sokolske župe Niš.**

Telovežba i sport sa medicinskog gledišta

(Nastavak.)

Starici ljudi pre nego započnu koji sport, dobro će učiniti, da najpre treneraju gimnastiku disanja, da im se srec priredi za sportske napore.

Prelazim sada na opis izvadjanja sistematske gimnastike disanja, koju treba kod starijih ljudi izvadati uvek pod kontrolom lečnika.

Gimnastika disanja mora se trenirati uvek u svježem zraku u prirodi, ili barem kod otvorenog prozora u sobi, gde nema dima ni prašine. Odcelo ne sme nigde stezati telo, a po mogućnosti neka se trenira bez odela. Počinje se u ležecem stavu dubokim polaganim udisanjima i izdisanjima kroz nos. Udisaje i izdisaje valja postepeno produvijati, kao što i odmore između njih, dok se ne postigne trajanje svakoga od njih nekih 5 sekunda. Kako se disanje deli na trbušno i prsn, to treba u udisanju sa obima izvaditi, i to kod udisanja najpre izbočiti trbuš, a na kraju udisanja posveta raširiti grudni koš. Obratno, kod izdisanja najpre uvek splasnuti grudni koš, a zatim na kraju izdisanja još i posveta uvući trbuš.

To se isto izvada kasnije u stojčem stavu pojačano još i time, da kod udisanja raširimo ruke i telo nagrerno što više natrag, a

Varaždin. Sa druge glavne skupštine pozdravljamo oduševljeno savezničko starešinu Nj. Vis. Prestolonaslednika, a bratskome Savezu kličemo Zdravo! Župa Varaždin.

Banja Luka. Sa godišnje skupštine čete Opsječko, župa Banja Luka, pozdravljamo starešinstvo bratskog nam Saveza. Starešina Franjo Vučak, učitelj, sekretar Milovanović.

Beograd. Radnici organizovani u Radničkom pevačkom društvu osoblja elektrocentralne „Nikola Tesla“ sa svoje redovne godišnje skupštine pozdravljaju:

Nešto o higijeni vežbaonice

Jaćim razvitkom Sokolstva kod nas, nastao je i jači interes za podizanje sokolskih domova i letnjih vežbaonica. To je lepa pojava, koja mora da veseli sve prijatelje Sokolstva.

Uporedjujući sirenjem žanje da svako sokolsko društvo dode i do svoje zgrade, pojačao se i interes za literaturu, koja piše o gradnji domova. Biće je i štampanih knjiga, a i kraćih članaka u stručnim sokolskim listovima i predavanju o tom predmetu. I sam Sokolski savez izradio je izvestan pravilnik o gradnji sokolskih domova i njemu podleže konačni nadzor za načrtne tih domova. Koliki je interes društava za stručnu sokolsku literaturu o gradnji i uređenju sokolskih domova i letnjih vežbaonica meni je vrlo dobro poznato, jer sam za kratko vreme pročitao oko dve hiljade knjiga „Uputstvo, kako se grade prostori i sprave za telesne vežbe“. Uveren sam, da su mnogi, smi spomenute moje knjige, pročitali i one članak o istom predmetu u sokolskim novinama i časopisima, te su verovatno pročitali i poslednji članak „Higijena vežbaonice“ od brata dr. Milorada J. Feliksa iz Beograda, u „Sokolskom glasniku“ br. 2 i 3 o. g. — Povodom tog članka pišem ovo nekoliko redaka da i njih pročitaju braća, koja se tim stručnim pitanjem zanimaju.

U odelku svoga članka oblik brat Feliks iznosi svoje mišljenje o veličini vežbaonice kao i da ona mora imati najmanje 6—7 metara visine. Njegovo tumačenje je dosta manjkavo, i zato upozorujem sve zainteresovane da pročitaju ono što stoji u mojoj knjizi na str. 35—36 da se točno i stručno upoznaju s oblikom, dužinom, širinom i visinom vežbaonice, a što zbog dužine tumačenja ovde ne iznosim.

U odelku pod brat Feliks preporuča između ostaloga da „daska poda treba da su prema dužini sale, poprečno ili dijagonalno postavljene (parket)“. Iz toga se razume, da se i parket može postavljati ne samo prema dužini, već i poprečno i dijagonalno. Iz praktičnih razloga s time se ne slazem. Ja u svojoj knjizi na str. 38 izričito naglašujem, da se parket umetno paralelno sa dužinom dvoranе, jer će se manje kvariti pri prenašanju sprava, dok, ako se poprečno ili dijagonalno (koso u obliku figura), boće se pokvari i otkoči. Svaki praktičar zna, da u svakoj vežbaonici ima prenošljivih sprava i bez točića na nogama, jer sva društva nisu mogla nabaviti najmoderne sprave, i da se i pored najbolje pažnje i discipline te sprave vuču po podu, a manje se prenose između ruku. Kako se sprave, na kojima se većinom vežbaju vežbe sa zaletom postavljaju na vežbanje uzduž dvorane n. pr. konj, sto, jarac, to se one i uzduž dvorane i pokreće, a često tako i razboj (ruče). Vrlo dobro znamo da se parket na svojoj uzdužnoj strani vrlo često svodovito uzdigne, ili usled slabog postavljanja, ili usled vlažnih dasaka ispod sebe, to se patos dvoranе sa poprečno postavljenim parketom ili u dijagonalni često kvari vučenjem sprava po njemu, a i nesreće pri zaletu može da prouzrokuje.

U istom odelku br. Feliks kaže, da se pod pokrije sa 7 mm debelim linoleumom, jer da je podesan za čišćenje i elastičan, ali skup, klizav i hladan. Ni s time se ne slažem, kako tumačim i u svojoj knjizi na str. 39, jer se lino

ju braću Sokole. Zdravo! Prezsednik Toma Bogdanović, radnik, Sekretar inž. Al. Dojčinović.

Poglavarstvo opštine Štivica. Zastupstvo opštine Štivice sakupljeno na današnjoj svojoj sednici šalje Vam najtoplje pozdrave u dubokom uverenju, da jugoslovensko Sokolstvo najčasnije ispunjava svoju veliku zadaću i Bogom blagoslovljeno idejno ujedinjenje svih Slovaca unatoč svih mogućih zapreka. U ime zastupstva, načelnik Blažetić M. Stanko.

*

ova prva sokolska manifestacija na polju trezvenosti u ovako širokим razmerama dostigne onaj cilj, koji se želi od svakog dobrog i naprednog Sokola.

Zdravo!

POZIV!

Izvršni odbor Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije ovim poziva niže navedena društva i čete, da odmah i bez otezanja predlože svoj „Veliki statistički izveštaj za 1932 godinu“ Saveznom statističkom odselu, te da opravdaju, zašto to nisu učinili već u određeno vreme.

Savez do danas primio je svega 1397 „Velikih izveštaja“, dok broj jedinica iznosi preko 1850, koje su bile dužne da izvrše tu svoju dužnost. Ovu dužnost do sada nisu izvršile jedinice:

Zupa Banja Luka:

društva: Dvor, Glamoč, Kotor Varoš;

čete: Čadavica, Dragočaj, Donje Vodičevce, Drugovići, Hrvaci, Karanovac, Klašnica, Lipovac, Otoka, Perina, Potočani, Prekada, Pučenik, Sarčina, Štrpc, Vučjak i Žirovac.

Zupa Beograd:

društva: Belegiš, Beograd II, Bežanijski, Deliblato, Krčedin, Lajkovac, Ljubovija, Mramorak, Obrenovac, Petrovac, Požarevac, Ruma, Veliko Orašje i Žemun;

čete: Ban, Novo Selo, Čortanovci, Drmno, Kisiljevo, Kličevac, Lozovik, Noćaj, Novi Slankamen, Progar, Šefkerin, Stari Slankamen, Surčin, Tekeriš, Vojka i Vukovići;

Zupa Bjelovar:

društva: Gudovac, Hlebine, Koprivnički Bregi, Sirač, Sv. Petar Oreševac;

čete: Naudovac i Pivnica.*

Zupa Cetinje:

društva: Andrijevica, Bar, Bijelo Polje, Denović, Kolašin, Mojkovac, Peć;

čete: Bajice, Bare, Kraljske, Bećići, Boljevići, Čeklići, Deživo, Dobroško Selje, Dobruša, Dupilo, Durakovac, Glavičica, Gluhi do, Goraždevac, Isotok, Kameni, Komarno, Kovren, Limljani, Ljubotinj, Mataševo, Novo Selo, Šaonica, Osojani, Ostros, Podgor, Postenj, Požega, Rasovo, Releza, Šeoca, Šotonići, Stitari, Trešnjevo, Tudorovići, Vranovina, Vrela.

Zupa Karlovac:

društvo: Krašić;

čete: Marindol, Podzemelj, Rečica.

Zupa Kragujevac:

društva: Aleksandrovac, Bare Resava, Brus, Lapovo, Rekovac;

čete: Balajnac, Dragocvet, Guncati, Isakovo, Preljina, Senje, Veliki Popović i Vučković.

Zupa Ljubljana:

čete: Draga i Struge.

Zupa Maribor:

društva: Pragersko i Sv. Marijeta Št. Janž;

čete: Kričevci v Prekmurju, Puconci, Rakičan, Sv. Duh na Ostem vrhu, Šmartno na Pohorju, Vrhloga, Zenkovec.

Zupa Mostar:

društva: Bileća i Ljubinje;

čete: Dulići, Klepcí, Ljubomir, Međa Gruda, Pijesci, Postranje, Ravno, Rijeka, Žijemlji, Župa Biokovska.

Zupa Niš:

društva: Donji Milanovac, Kladićevo, Kuršumlija, Ražanj, Srbica, Svirljig, Tekija, Zagubica;

čete: Balanovac, Balinac, Banski sol, Belišćevo, Bistar, Blato, Boljetin, Bračevac, Brešovac, Brusnik, Crnošćica, Darkovec, Donja Kamenica, Donji Matejevac, Glogane, Gornja Bela Reka, Gornja Držina, Gornje Zuniće, Gornji Vrtođe, Grlište, Hum, Ilino, Jablanica, Krenta, Lazovo, Laznica, Lubnica, Lukovo, Ljubata, Mali Izvor, Mali Jasenovac, Manastirica, Marinovac, Metovnica, Miljevac, Mokranje, Nikolićevac, Novo Korito, Orašac, Planina, Planinica, Poljska Ržana, Ponor, Rgošte, Rgotina, Rnjište-Rudnik, Sikol, Sopot, Šrećkovač, Subotinac, Šukovo, Sumrakovac, Čarkamen, Šipkovo, Temska, Toponica, Trnjave, Urovica, Veliki Jasenovac, Veliki Jovanovac, Veliki Jasikovo, Vidrovac, Vlasina, Vratnica, Vražngrac, Vrbovac, Zlot i Zorunovac.

Zupa Osijek:

društva: Bobota, Čepin, Garčin, Kaptol, Mihaljević, Nova Kapela-Batrina, Osijek donji grad, Podgorač, Radovane, Šibenik, Trnjani i Trpinja;

čete: Bapska Novak, Bekteško Gradište, Beravec, Bračevci, Buk, Čajković, Donja Motičina, Dakovačka Satnica, Gorjanski Ivanović, Gornji Miholjac, Grabarje, Gradište, Hum, Iliača, Jagodnjak, Jamerica, Jamina, Lužani, Macute, Markušica, Nova Bukovica, Podravsko Moslavina, Podvinje, Poreč, Pridvorje, Retkovec, Ruševa,

Švicarski Gimnaste

NE IDU NA SLET U STUTGART?

Kako javlja „Švajceriše Turneјting“, centralni organ Unije švicarskih gimnasta, savezna uprava je zaključila, da Unija oficijelno ne kani učestvovati na velikom svetnorskem sletu ove godine u Stuttgart, ali je izdala na svoja društva raspis, da tome sletu mogu učestvovati na svoje vlastite troškove. Ovo je svakako ponešto neobičan zaključak savezne uprave, ako posmislimo, da su prošle godine na sto-

godišnjici postojanja Unije sudjelovali nemacki turneri oficijelno sa svojim poslanstvom i to sa predsednikom Dominikusem na čelu. Stoga za ovakav odluku moralno je savezno predstavništvo da ima osobitih razloga.

ČEŠKOSLOVAČKI ORLOVI IDU U POLJSKU

Poznato je, da u Poljskoj, usprkos velikim napora takozvanih katoličkih krugova, nikako ne može doći do osnovanja poljskih Orlova. Zato je ove godine odlučeno, da u Poljsku po duju dve ekspedicije češkoslovačkih Orlova; jedna u Čestochovu na hodjačke, druga u Pickare na proslavu 250 godišnjice poljskog kralja Jana So-

Jugoslovenska sokolska matica u Ljubljani registrovana zadruga s ograničenim jamstvom

U smislu § 23 pravila sazivlje se

redovna glavna skupština

za petak 5 maja 1933 u 17 sati u prostorijama
Narodnog doma u Ljubljani, Tomanova ulica

DNEVNI RED:

1. Potvrda godišnjeg računa i bilance za god. 1932.
2. Apsolutorij upravi zadruge.
3. Eventualija.

Glavna skupština može stvarati zaključke, ako je zastupana barem $\frac{1}{5}$ svih zadrušara. Ako ih nije toliko, pola sata kasnije na istom mestu i sa istim dnevnim redom drži se druga glavna skupština, koja može stvarati zaključke bez obzira na broj prisutnih (§ 27 pravila).

Ljubljana, dne 29 marta 1933.

Upravno veće

Slobodnica, Soljani, Svilaj, Štitar, Šušnjeveci, Tomašanci, Vilič Selo, Viljevo, Vrpolje.

Zupa Sarajevo:

društvo: Čajniče;

čete: Mahala.

Zupa Skoplje:

društva: Carevo Selo, Kičevu, Pećevac, Prilep, Resan, Rostuša, Struga, Veles, Vučitrn;

čete: Bolna, Brailovo, Brasalec, Brežani, Bulane, Carec Dvor, Carević, Dečani, Duhovo, Donja Gušterica, Donečićevo, Donji Lipovik, Draslavica, Dukatna, Gare, Grad, Garabatorište, Ištevnik, Izvor, Janjevo, Jargulica, Karbinci, Konca, Kostinci, Lakačera, Lepina, Lipljan, Lumbarda, Ljubljana, Larkov Grad, Mešješti, Miloševac, Mramorci, Nagoričane, Nižepolje, Openica, Orahovica, Orizari, Pareši, Podareš, Ponoševac, Prilevo, Radnja, Rakovac, Rastavica, Skoruša, Staro Nagoričane, Smiljanice, Stojakovo Umin Do, Veliko Turčane, Vodno, Zleovo, Zrže, Žegra, Žilje.

Zupa Split:

društva: Brusje, Gradac, Podgora, Selca, Sinj, Vis;

čete: Dolac, Donji, Podstražje, Pražnica.

Zupa Sušak-Rijeka:

društvo: Sv. Jelena.

Zupa Šibenik-Zadar:

čete: Gornja Jagodina, Privlaka i Zlarin.

Zupa Tuzla:

društva: Gračanica i Žepče;

čete: Brodac, Crnjelovo, Dubrave, Dugo Polje, Dvorovi, Kakmuž, Kalesija, Korenita, Petrovo Polje, Popovi, Trnjaci, Turska Trnava, Zagoni.

Zupa Užice:

društva: Arilje, Bajina Bašta, Rogačica, Sjenica;

čete: Bijelo Brdo, Debelja, Dobrun, Donja Ljeska, Ilijino Brdo, Kosanica, Kostojevići, Mioče, Orahovica, Podpeč, Sokolović, Štrpc, Velji Lug, Zabrdje, Zarožje.

Zupa Varaždin:

društva: Goričan i Sv. Marija;

čete: Klenovnik, Kuzmice, Podravski Štobovec, Podturen, Šivica.

Zupa Veliki Bečkerek:

bieskog, koju priređuje poljska katolička omladina. Prvu ekspediciju organizuje orlovska župa dr. Jana Šrameka u Brnu, a druga biće kao oficijelna priređena po Orlovskom savezu. — Znatljivi smo s kakvim će se uspešima vratiti češkoslovački Orlovi iz Poljske, te da li će moći da uzdrmaju poljske sokolske postojbine.

VEŽBALIŠTE I SLETILISTE TURNERA U STUTGARTU

»Dojče Turncajtung« javlja, da su svih radovi na podizanju tribina te svim ostalim građama za svetski turnerstvo u Stuttgartu već predani pojedinim tvrtkama na izgradnju. Kao konačni termin, kada mora biti sve svršeno, određen je 1. juli o. g. Sada se radi punom parom, da bude vežbaliste (takozvana Janova livada), te sva takmičišta, tribine, dovozne ulice i t. d.) potpuno gotovo do određenog termina. Načerte za uredaj čitavog vežbalista i sletišta izradio je univ. profesor na tehničkoj visokoj školi u Stuttgartu, gosp. Bonac Pavao.

TELOVEŽBA ZA ODBRANU U NEMAČKOJ

Nemačko turnerstvo uvelo je u svoju vaspitni program i telovežbu za odbranu, kao gadanje, jurišanje na prepreke, bacanje kladiva u cilj i daljnje trčanje sa teretom. Koliko je već spomenuta grana telovežbe proširena među turnere vidi se najbolje po tome što su kod utakmice XIII turnerskog velikog okružja izvedene i utakmice u navedenim granama i to sa mnogo uspeha. Time Nemci pomalo ali istražno spremaju sve svoje turnere za vojnu službu.

SITNE VESTI IZ TELOVEŽBAČKOG SVETA

Savez gimnastičkih društava u Švedskoj napredovao je u zadnje dve godine za više od 14.000 pripadnika te danas broji oko 90.000 članova i članica, koji velikom većinom svim vežbaju. — U Holandiji tamošnji gimnastički savez pokazao je u poslednjim godinama mnogo više zanimanja i razumevanja za smučarstvo. — U Luksemburgu priređuje ženski gimnastički savez ove godine 23. jula svoj prvi slet. — Savez češkoslovačkih radničkih jedinica, koji priređuje naredne godine u Pragu svoju III olimpijadu, zaključio je, da ove godine proveđe propagandni mesec za pristupanje u njegove redove, i to u septembru.

Uspeh jugoslovenskih arhitekti u Parizu. Krajem marta bila je u Parizu veoma svečan način otvorena izložba savremene arhitekture. Jugoslavija zastupa na toj izložbi 9 arhitekta modernog smera i to iz Beograda, Ljubljane, Sarajeva i Zagreba. Za izložbu vlađa veliko interesovanje. Otvorio ju je ministar prosvete g. de Monci, koji se je veoma poohvalio i laskavo izrazio o jugoslovenskom deljenju izložbe, osobito zbog njegove originalnosti.

Vladimir Nazor počasni član »Umjetničke besede«. U jednom od prošlih brojeva pisali smo o jubileju »Umjetničke besede«. Sada javljaju iz Praga da je na godišnjoj skupštini ove umetničke institucije, na predlog literarne sekciije, izabran za počasnog člana »Besedu« naš poznati književnik i pesnik Vladimir Nazor, što znači veliko priznanje ne samo njemu i njegovom radu, već i priznanje našem narodu. Po red njega izabrani su na toj skupštini za počasnog člana još i poljski pisi Pšer-Tetmajer i Zegladović, te francuski pisi Klodel i Diamel.

400-godišnjica rođenja Mihela de Montaigne (Montenj). Pre 400 godina krajem marta rodio se u dvoru Montenj u Perigordu kao najstariji sin plemićke porodice čuveni francuski moralista i filozof Mihel de Montenj. Nakon svršenih pravnih studija postao je član suda u domaćoj opštini, kasnije se otešli u Bordu, gde postaje opštinski savetnik, a napokon i gradonačelnik, što sve dokazuje njegove sposobnosti. Mnogo je putovao po Nemačkoj i Italiji, a poverivali su mu i mnoge diplomatske misije. Ali glavni njegov rad, kojim se proslavio, bio je moralistički i filozofija. Kroz 15 godina živeo je povučen u svom gradiću (dvoru) gde je studirao i pisao. Imao je za ono doba ogromnu biblioteku, u kojoj je imao sakupljena sva savremena, a i klasična dela. Izdao je pet knjiga Escija, koje su koliko plod poznavanja ljudi, koliko i razmišljanja i studija. U njima se bavi sa svima stranama čovečjeg rada i života, te pokazuje vanrednu oštrinu svog duha. Montenj prezentuje se sami tip odličnog francuskog pisa, nego i filozofa, koji dostojno zastupa stapanje humanizma i moralnu analizu klasičara. Njegova dela, možda zbog velike tolerantnosti, u njegovo doba nisu našle značajnijeg odjeka u katoličkim zemljama, ali su njegova dela osobito cenjena u Engleskoj, gde se stvorila čitava filozofska škola, koja je bazirala na njegovim naukama.

50-godišnjica pevačkog društva »Slavec«. Ove godine stupa u svoju 50 godišnjicu pevačko društvo »Slavec« u Ljubljani. Osnovano je u doba, kada je nov polet nacionalizma počeo da diže slovenački deo našeg naroda iz nemackog mentaliteta.

Slovenska biblioteka u Pragu. U palati Clementinum nalazi se pored univerzitetske biblioteke još i velika slovenačka biblioteka, koja predstavlja najveći institut za studiranje kulture slovenačkog naroda. Ovo je najpotpunija i najveća slovenačka biblioteka uopšte i već sada broji oko 180.000 knjiga. Prošle godine slovenačka je biblioteka naročito obogaćena zaslužom Slovenskog instituta, koji joj je većom su-mom omogućio da kupi biblioteku petrogradskog knjižara Smirdina, koja broji skoro 7000 knjiga i koja predstavlja specijalnu sliku ruskog kulturnog sveta iz prve polovine 19. stoljeća. Ova zbirka sadrži skupocenu građu za istoriju ruske kulture i jezika. Slovenska biblioteka ima sledeće odelenja, opštne slovenačko, češkoslovačko, srpsko-hrvatsko, slovenačko, poljsko, rusko, ukrajinsko, belorusko, lužičko i polapsko. Ovoj instituciji, koju posećuju ne-stotine studenata-slavista, pa i stranih naučnjaka, koji se bave slavistikom, stoji na čelu ministarski savetnik dr. Kršek.

Od kada datira stenografija? Mnogi misle, da je stenografija tekovina modernog doba i da datira iz XIX stoljeća. No tome nije tako. Po dosadanjim otkrićima studija istorije stenografije datira stenografija već iz doba Rimljana. Prvi stenograf bio je rob čuvenog rimskog političara, filozofa i govornika Cicerona, koji se zvao Marko Tullio Tir. Pošto je njegov gospodar veoma brzo govorio on je pronašao izvesne znakove i kratice, da je mogao beležiti sve govore. Njemu treba da se zahvalimo, što su nam očuvani veliki politički i filozofski govorovi Ciceronovi koji predstavljaju biser retorike, a on je i dao potstrek za početak i proširenje stenografije, koja se dakako s vremenom upotpunila i usavršila.

E. L. GANGL: SOKOLSKI SPEVI, Ljubljana 1933.

Pred kratkog vremena zabeležili smo dve nove lepe knjižice brata E. Gangla, i to »U sokolskom krugu«, posvećenu jugoslovenskom sokolskom naraštaju, i drugu »Mladi sokolski rođe«, pesme, takođe posvećene našoj sokoljanki. Sada beležimo i treću knjižicu brata E. Gangla »Sokolski spevi«, pesme (slovenački).

Ova nova knjižica pesama brata E. Gangla daljnji je odlični prilog našoj sokolskoj, i baš lepo književnosti. U 38 pesama, koliko ih je u ovoj zbirici, veliča se sokolska misao, sokolski život i rad. Iz njih, jednim snažnim pesničkim zahvatom iz intime pesničke, pred nas vaskrsava, kao utelovljena, lepota, veličina i uzvišenost sokolske misli, — misli, koja nas jedina vodi na put istinskog života. Bleštavilo poetskih figura, duboka i snažna simbolika, ceo niz krasnih sentenca, sve je to zaodenuo u raskošno ruho izabranog i istančanog jezičnog blaga našeg sokolskog pesnika, sve nas to, čitači, može ne može a ne ostavi u najdubljoj emociji, koja u nama ostaje trajna, i koja nas vuče da knjižicu ponovno listamo s neumanjenim književnim užitkom.

Nije potrebno posebno isticati, da su ove pesme prodahnute istinskim domoljubljem, koje osjeća pravi Soko, i da im baš taj nacionalni ton podaje naročiti žar, koji nas Sokole većito zanosi, jer sokolska i nacionalna misao jedna je te ista naša misao, koja još jače i skrši se obasjana svetlostom i zagrejana topolinom slovenskog bratstva i uzajamnosti.

Ove pesme i s općeg književnog gledišta predstavljaju podjednako veliku vrednost, kao prilog našoj lepoj knjižici, osobito slovenačkog narječja.

Ova knjižica, koja je izšla u nakladi Jugoslovenske sokolske matice u Ljubljani, u tisku Učiteljske tiskare u Ljubljani, a koju je odobrio i Prosvetni odbor Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, i sa tehničke strane je vrlo ukušno premljena te u elegantnom tvrdom platnenom povezu stoji 30 Din.

Ovu lepu zbirku sokolskih pesama, koja se naručuje kod Jugoslovenske sokolske matice u Ljubljani, najtoplijie preporučamo. — ēs.

ZORZ EBER: SPORT PROTIV TELESNOG VASPITANJA

U nakladi Jugoslovenske sokolske matice u Ljubljani izšla je veoma zanimljiva brošura čuvenog francuskog stručnjaka na polju telesnog uzgoja Zorza Ebera pod naslovom »Sport protiv telesnog vaspitanja«, koju je preveo (na slovenački) brat Stane Trček. U ovoj brošuri pisac iznosi mnogo gradiva, koje stručno obrazlaže čitatoci ne samo pojmom pravog telesnog vaspitanja i pravog sportskog rada, nego mu i jasno pokazuju i sve mane i štetu, koju svakome pojedincu pa i celini nanosi takozvani »sport«, koji bismo mogli da označimo i rečju laž-sport.

Ovu brošuru preporučamo svim bratskim društvinama i četama, a naročito svim prednjacima kao i svoj onoj braći, koja se zanimaju za telesno vaspitanje. Cena je knjizi 10 Din. — Naručuje se kod Jugoslovenske sokolske matice, Ljubljana, Narodni dom.

IZVEŠTAJ O GODIŠNjem RADU ŽUPPE MOSTAR ZA 1932 G.

U uvodnoj reči starešine župe Mostar, br. Čede Milića, ovoga Izveštaja, veli se na početku ovo: »Trajna misao vodilja sviju naših sokolskih radnika i saradnika, mora da bude budna i zbijena u tri reči: raditi, vjerovati, sebe pregurati.«

Kada uzmemo ovaj Izveštaj u ruke, koji pretstavlja pravu knjigu, uverićemo se po svemu, da je to pre istaknutu načelo rada, verovanja i pregaranja samoga sebe u bratskoj Sokolskoj župi Mostar bilo istinski i posvema provadano u delo, i da je stoga i sav onaj veliki rad, u koji je bilo uloženo toliko neocenjivog truda, samopregora, prave volje i ljubavi, morao da urodi najzdravijim plodovima i uspesima, koji izazivaju državljenje. Jer treba samo biti bar donekle upoznat sa prilikama i okolnostima kraja, u kojem deluje bratska Sokolska župa Mostar, a da se može pravilno, pravčeno, sokolski da oceni taj veliki bogodani sokolski rad, koji preporuča i vodi jednoj boljoj budućnosti. A sav taj rad, u-

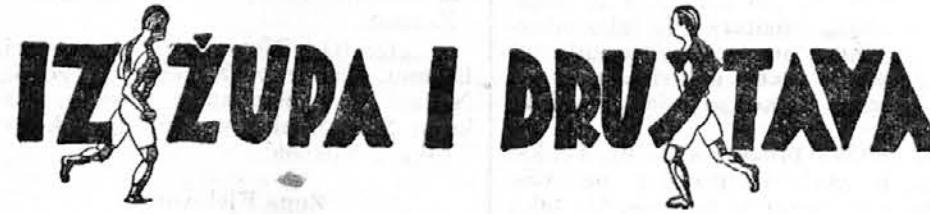
glavnom, skoncentrisan je tamo na našo selo, koje je, takođe još do juče, živelo jednim životom, koji je bio bliži smrti nego životu. I taj tamošnji pasivni, skroz siromašni kraj, pre zamenaren i zapušten u svakom pogledu, danas — radom, verom i pregaranjem — predviđen po svojim odličnim sokolskim vodima, koji razumeju narodnu dušu i narodne potrebe, vidi stalni i siguran napredak. Izveštaji svih župskih časnika u ovoj knjizi, iscrpi i stvarni, kao i priloženi tabelarni prikazi, potvrđuju, da put sokolski vodi samo i uvek napred, uvek boljem i sačvršnjem.

SOKOLSKI VESTNIK ŽUPE KARLOVAC

Brod 3 ovog lista donosi sledeći sadržaj: Dr. Toma Masarik (Josip Nikšić) — Uloga Sokolstva na selu. (Vrđelja Dragoljub). — Vežbe za natecanje dece (M. Kubiček). — Simultane vežbe na 4 razboja i 6 konja (posebna tačka župe Karlovac za slet u Ljubljani). — Vijesti iz društava i četa.

VESTNIK SOKOLSKOJE ŽUPE CELJE

Brod 3 ovoga lista donosi sledeći sadržaj: Naprek! — Don Frano Ivanović o poslanici katoličkog episkopata. — Izveštaj za glavnu župsku skupštinu: tajnika, načelnika, načelnice, blagajnika, prosvetara i matrikarice.

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO BATAJNICA

† Brat Čiril Primožić

Pre kratkog vremena preselio se u većno boravište vredni naš brat Čiril Primožić. Brat Čiril Primožić došao je u našu sredinu 1922. godine iz Ljubljane, gde je još od svoga detinjstva bio u Sokolu. Stupio je u Sokolsko društvo Beograd Matica i tu je bio kroz nekoliko godina član uprave i predsjednik zborova. Kao vežbač retkih sposobnosti stalno je vodio prvo odelenje članova i nastupao je na raznim takmičenjima za društvo u višem odelenju. Na međusletskim takmičenjima u Beogradu 1925. godine bio je četvrti za prvenstveno Jugoslovenskog sokolskog saveza. Teške materijalne prilike primorale su ga da napusti Beograd, te je otišao u selo Barajevo. Usled pogoršanja zdravlja dobio je mesto činovnika u Batajnici i izabran je za člana uprave Sokolskog društva Batajnica. Ovdje se teška bolest pojavit u jačoj meri i ako je bio bratski čuvan i šteden od rada, te je smešten u zemunsku bolnicu, a docnije u sanatorijum na Golniku.

Većno ćemo se sećati dragog brata Čirila Primožića i njegovog rada u našoj sredini. Slava mu!

M. J.

Iz saveznega računa pri župi se je nakazalo Din 2000 — br. Rejcu, Din 2000 — br. Koštomanju, obj. pripadnika društva Celje in Din 100 — br. Maksu Zvorniku u Šoštanju. Zneski so bili poslani dotičnim društvima. Župa je izrekla posebno pismeno zahvalo bratu direktoru Zmavcu u Mariboru za izkazano naklonjenost br. društvu Kapelle.

Tajnik poriča, da so bili predlogi za savezno skupščino, sprejeti na župni skupščini, odnosno načelniku i sestru. Rad u minuloj godini prikazuje detaljno župski funkcionari, a on bi zelio istaknuti samo nekoje momente. Spominje kako je u prošloj godini bilo težište celokupnog rada u pripremama za praški svesokolski slet u celovatu Tiršovu, gde je i naša župa bila zastupana u lepom broju. S tom velebnom manifestacijom zadivilo je Sokolstvo ceo svet. I mora da nam bude na ponos i potstrek za daljnji rad. Težište rada u 1933 godini biće u pripremama za pokrajinski slet u Ljubljani. Kako je naša župa obavezna sudjelovati na ovome sletu, moramo nastojati da bude ona i tamo što bolje zastupana. Zatim spominje poslanicu Katoličkog episkopata. Veli, da je ova poslanica uvedena naš ponos, jer Sokolstvo teži jedinstvu i složi, a u verskom pogledu ono se nije nikada ogrešilo, nego naprotiv: celokupni svoj rad bazira na etičkim principima, i moralnim odgojem nastoji unaprediti našu kulturu. Zato se moralo očekivati baš protivno, t. j. da za takav rad bude Sokolstvo povahljeno. Međutim vetrar nas bije s one strane, otkud bi trebalo da nas sunce obasjava. No to nama nahuditi neće. Dali smo oduška svom povredjenom ponosu, a budućnost će pokazati ko je iskrenije mislio. — Što se tiče rada u jedinicama, mogli bi se očekivati bolji rezultati. Nekoje

novo se opozori, da pošle zaprosne izjave k pritožbam 4 sester radi četnja iz društva. Sokolskemu društu Rajhenburg se odgovori naj vrne okrožnico uredništvo »Jugosl. almanah«, ker uredništvo nima od br. Sa veza dovoljenje zbirati podatke od sokolskih edinica.

Pri vabilu saveznicu narodno-obrađambnega odseka k seji dne 21. aprila 1933. u Beogradu se je razvila daljša debata. Razpravljalo se je med drugim o akciji gledišta podpiranja in nakupa domaćih proizvodov u uveljavljanje gesla: »Svoji k svojim!«

Sokolsko društvo Sv. Peter pod Sv. gorami poroča, da je izključilo iz društva člana, ki se je ponovno pregrešil proti sokolski disciplini. Ker je zadeva župni upravni dovoljni znana in je imela z njom mnogo posla in ker je bilo discipl. postopanje pravilno izvedeno, se vzame izključitev na znanje.

V nedeljo, 9. aprila, je u Celju zbor društvenih prosvetarjev. Ob ti prilikli bo lutkovo sokolsko gledališče Tropovje predvajalo u Narodnem domu u Celju predstavo. Odobrilo se stroški te predstave u znesku 1200 dinarjev, ki bodo najbrži u celoti kriti z vstopnino. Vsled visokih stroškov ni upanja, da bi mogel tropovješki lutkovi oder služiti tudi drugim župnim

se jedinice ispričavaju lošim prilikama. Ali treba imati na umu ovo: Kad bi prilike bile samo dobre, onda verovatno ne bi Sokolstvo ni trebalo. Nama mora biti glavno: Stvarati bolje prilike! Nekoliko društava radi uistinu pohvalno, ali se za nekoja to, nažalost, ne može kazati. Apelira na pojedince. Od agilnih pojedinaca ovise sve. Naročito su narodni učitelji pozvani da u našim redovima budu prvi. — Br. dr. Variola Čita zatim pismo bolesnog br. župskog starešine, kojim ovaj pozdravlja skupštine, želi dobar uspeh i bodri na intenzivan rad.

Pošto su izabrana dva člana za overovljene zapisnice, prelazi se na čitanje izveštaja župskih funkcionera.

Savestan i detaljan tajnički izveštaj br. Bože Dočkala pruža preglednu i jašnu sliku celokupnog župskog rada u minuloj godini. Razabire se, da je rad bio bolji od prošle 1931 godine, ali i on napominje, da bi rezultati trebali biti bolji. Krajem 1931 brojila je župa 27 društava i 6 četa sa ukupno 5018 pripadnika. Tokom 1932 godine osnovana su društva: Josipol, Cetinjograd i četa Podzemelj, a iz društava pretvoreno u čete: Ozalj, Vukova Goricu, Rečica, Primišlje i Skakavac. Tako župa danas broji: 24 društava i 12 četa sa ukupno: 2158 muških i 548 ženskih članova, 353 naraštajca i 203 naraštajke, 45 muške i 766 ženske dece. Skupni se broj društava i četa povećao, ali je broj članova ostao približno isti. Razlog je tomu brišanje nekih članova zbog neplaćanja članarine. Uprava župe biće primorana da nekoje čete zbog nerada likvidira, a nekoja društva radi malog broja članstva da pretvori u čete. — U propagiranju Sokolstva među najširim slojevima naroda pokazali su se članovi upravnog i prosvetnog odbora u minuloj godini osobito aktivni. Od župskih nastupa i izleta spominje: svesokolski slet u Pragu, na kojem je sudjelovala župa sa 81 muš. i 1 žens. članom i 10 naraštajaca i naraštajki. Tu je naš naraštaj postigao prvenstvo Jugoslavije. Prigodom gospodarske izložbe u Zagrebačkom zboru priredila je uprava župe za bratske sokolske čete naročiti izlet u Zagreb sa 75 članova. Taj je izlet bio veoma instruktivan. Osim toga održan je trodnevni prosvetni tečaj, nekoliko kraćih društvenih tečajeva, plivačko natecanje, društveni prednjački ispit i dr. Na Savezni prosvetni tečaj u Novi Sad poslala je župa dva delegata. Nastoeći da doskoči jednoj ukazanoj potrebi pokrenula je uprava župe i svoje glasilo, koje izlazi polovinom svakoga meseca. Antialkoholni pokret, nažalost, nije se mogao razviti. — Sve su jedinice održale svoje godišnje skupštine osim čete Jaškovo i Marindol, a od društava Krašić, pa će se protiv njih morati postupati prema propismu. — Župski administrativni rad bio je vrlo razgranjen. Broj primljenih i otpremljenih dopisa iznosi oko 5500. — Uprava župe održavala je sednice redovito jedanput nedeljno.

Prema izveštaju župskog načelnika br. B. Blaškovića održalo se za načelnike i prednjačke 10 tečajeva, što dvo-dnevni što četraestdnevni. Dne 3 aprila 1932 obavljeni su u Karlovcu društveni ispitni za celu župu. Od 7 braće ispit je položilo njih 5. — Nadalje izveštava o sletu u Pragu, koji smo naveli u tajničkom izveštaju. — Plivačke utakmice održane su 31. jula. — Lakoletiske utakmice imalo je samo društvo Karlovac. — Odbojku gaji zasad 4 do 5 društava, javne vežbe održalo je 15 društava i 5 četa. Nastupilo je 150 članova, 90 članica, 145 m. i 160 ž. naraštajca, 360 m. i 400 ž. dece, svega 1305 vežbača. — Izleta po društvinama bilo je 31, na kojima je 961 lice prevelilo 911 kilometara, a u četama na 6 izleta 193 lica prevelilo je 119 kilometara. Svega u 37 izleta prevelili su 1154 župskih pripadnika 1130 kilometara. — U ovoj godini bio je tehnički rad uopće živanjan. — Isteče sa zadovoljstvom, da broj dece celo župi raste.

Izveštaju župske načelnice sestre M. Kubiček vidi se, da od 24 društva imaju načelniku njih 16, a od 12 četa samo 4. Prednjački ispit polozile su u prošloj godini 4 članice. Na raznim tečajevima u društvinama sudelevalo su 32 članice. U Saveznom prednjačkom tečaju bile su 2 članice iz naše župe. — Dalje prikazuje izveštaj hronološkim redom sve znatnije prirede područnih jedinica. (Izveštaji načelnika i načelnice upotpunjavaju se, te su pokazali u celosti rad na tehničkom polju).

Zatim župski prosvetar br. J. Nikšić govori o ideološkom programu sokolskog rada i vezuje ga s narodnom idejom. Tu ideju čuva i nosi Sokolstvo kroz generacije, kroz različita, mutna i teška vremena naše istorije; nosi je i čuva kroz svetski rat, pa sve do danas. Za tu čistu narodnu ideju nosi Sokolstvo moralnu odgovornost bez obzira na političke partije i sve ostale pokrete. — Zadovoljan je sa svim onim raznolikim prosvetnim radom u župi, jer su izvršeni svi nalozi Saveza, pa i preko toga: nalozi savesti. — Na to nadovezuju svoj izveštaj tajnica prosvetnog odbora sestra Zora Trkulja-Vojnović, po kojemu se vidi, da je prosvetni rad u župi bio doista razgranjen i intenzivan. ŽPO slao je bratskim jedinicama okružnica s uputama za rad, a davao je često i usmena uputstva i impulse, jer su članovi ŽPO odazivali u jedinice i tamo držali preda-

vanja, dogovore, savetovanja i t. d. U septembru 1932 održao je ŽPO i jednu prosvetnu školu, o čemu je pisano u oktobarskom broju »Sokolska prosveta«. Na taj vrlo uspeli tečaj nekoje bratske jedinice ne poslaše, nažalost, nikoga. Neke naprotiv poslaše po 2 i po 3 člana. ŽPO uzimao je učešće i na onim tečajevima koje je priredio ŽTO. U jedinicama je održano 172 predavanja i 484 govora pred vrstom. Ta predavanja i govore saslušalo je 20.000 lica. Raznih priredaba bilo je 118. Šest društava priredilo je prosvetne sokolske tečajeve, a 3 su društva podržavala idejne škole. Novinska služba obavljala je redovno. — Dalje sledi u izveštaju statistički podaci o prosvetnom radu u jedinicama.

Premi izveštaju župskog blagajnika br. L. Zlatovića zaključena je godina 1932 sa viškom od Din 9.882.24.

S naročitim interesom popraćen je izveštaj statističara br. Svetozara Popovića, koji je pored saveznog pismenog prikaza priredio statistiku u nekoliko majstorski izrađenih tabeli u bojama i s pomoću dijagrama, tako da se na prvi pogled dobiva jasna slika o brojnom stanju jedinica, prirednika (napose članova), naraštaja i dece po spolu), podela članstva po zvanju, promene po mesecima i t. d. Za svoj rad bio je br. Popović nagrađen priznanjem i općom zahvalnošću.

Pošto je revizioni odbor izjavio da je pregledao celokupno poslovanje i našao ga u punom redu, daje se razrešnica dosadašnjoj upravi.

Sa skupštine je odlasan pozdravni telegram Savezu SKJ, a zatim je proglašen stigli telegram, kojim župnik iz Generalskog Stola br. Poslek Josip pozdravlja skupštinare, što je primljeno s naročitim određenjem i priznanjem. Sastanak je i prihvacen program za god. 1933, kao i visina župskog dobitka, koji i nadalje ostaje 1 Din mesečno. Odustaje se od održanja župskog sleta radi priprema za pokrajinski slet u Ljubljani.

Nakon pauze od 5 minuta izabrani kandidacioni odbor predlaže listu članova nove uprave. Predlog, po kojemu bi uz male izmene i dopune ostala ugovaranim i nadalje ista uprava, prima se.

U novu upravu ulaze: starešina br. Malović Mirko, I zamjenik br. dr. Variola Josip, II zamjenik br. Makar Dako, tajnik br. Dočkal Božidar, načelnik br. Blašković Branko, zamjenici braća Kubiček Marija, zamjenica Blašković M.; blagajnik br. Zlatović Lazar, prosvetar br. Nikšić Josip. — Odbornici i njihovi zamjenici braća: potp. Iv. Tomićević, Katić Mijo, Žemljak Milan, Šestak Vjekoslav, Šestak Ivan, Popović Svetozar, Žec Nikola, Trkulja Vojnović Zorka, ing. Milošević, Koprić Josip, Sablić Marko, Eregević Mirko, dr. Gruić Miroslav. — Nadzorni odbor braća: Kreft Janko, Rubes Toma, Bauer Branko, Kraus Dragutin, Grba Gajo.

— Časni sud braća: dr. Car Vjekoslav, Bosnić Vladimir, Vilfan Maks, Jakšić Nikola, Sablić Marko, Tončić Stanko, Grdešić Rudolf, Vranković Špido.

Brat dr. Variola zahvaljuje u ime izabrane uprave na iskazanom povernju, obećavajući da će uprava uložiti sve sile za procvat i prosperitet naše župe. Preporuči prisutnim delegatima da u svojim jedinicama takođe pokrenu što intenzivniji rad. Pošto su prihvaćeni još nekoji predlozi, zamjenik starešine zaključuje ovu skupštinu, koja je protekla u najlepšem redu i bratskoj slozi. — Z. N.

SOKOLSKA ČETA GENERALSKI STOL

Iako je prvobitno postojala zamisao da se prednjački zbor osnuje 19. o. meseca, članovi su zahtevali da se to učini cim pre.

Tako je došlo do osnutka prednjačkog zobra dne 5 marta. Načelnik br. Mlinac sazvao je članove na sastanak. Br. Matešić Josip, društveni novinar i zamjenik načelnika, otvorio je sastanak razloživši prisutnima značenje prednjačkog zobra prema pravilima i uputama dobivenim na prednjačkom tečaju u Karlovcu od brata Blaškovića, načelnika župe.

Iza kako su se prisutni upisali u prednjački zbor pristupilo se izboru funkcionera. Jednoglasno su izabrani: za načelnika prednjačkog zobra: Mlinac Josipa, zamjenika Matešić Josu, za tajnika Mohorića Slavka, zapismičara Matešića Josu, statisticara Lukeža Igo, novinara Matešića Josu, orudara Škrčića Milana, apotekara Matešić Peru. Pojedine kategorije dobile su ove prednjačke: prednjački članstva i muškog naraštaja Mlinac Josip, prednjački ženskog naraštaja Matešić Joso, prednjački muške i ženske dece Mohorić Slavko. Zamjenik prednjački članstva muškog naraštaja Matešić Joso, zamjenik prednjački ženskog naraštaja i muške i ženske dece Mlinac Joso.

Za delegate na skupštinu župskih načelnika izabrani su Mlinac Josip i Matešić Josip. Dne 12. o. m. održana je sednica upravnog odbora naše sokolske čete na kojoj je brat izvestilač Matešić Joso referirao o osnutku prednjačkog zobra, traži mesto poslovode ili pomoćnika. Ide u sva mesta u zemlji.

Dne 29 pr. m. održala je naša četa vanrednu sednicu uprave. Jedina tačka

dnevnoga reda bio je oproštaj s bratom Josipom Poslekom, župnikom, koji je premšten u Lukovdol. Brat Poslek je osnivač naše sokolske čete i priznati pesnik i pobornik Sokolstva i Jugoslovenstva, radi čega je nemilosrođen. Najpre su ga premestili u Gračac, a onda u Lukovdol. Sve što je poduzeto, pa i plebiscitarno traženje vernika, da ga se ostavi ovde, nije pomoglo. Njegovo premeštanje motivisano je s raznim neosnovanim razlozima, ali pravi razlog bio je svima jasan, kada je pre zadnjeg premeštanja dobio od duhovne vlasti obavest »da ga se nikako ne može ostaviti u Generalskom Stolu, radi poslednjih dogodaja.« A dogadalo se nije ništa, nego to, da br. Poslek nije htio čitati poslanice i da je učestvovao na glavnoj skupštini sokolske čete, što je sigurno javljeno u Senj. Lani je voden protiv njega istraga da nije htio misiti u pravo vreme, nego da je bio sa Sokolima, a br. Poslek je poveo sve Sokolstvo pravodobno u crkvu, koja je bila puna sveta, kao nikada ranije. Sokolska četa i Opština poslale su protest u Senj, ali bez uspeha.

Sednicu je otvorio u ime starešine br. Mato Puntarić pozdravivši br. Poslek i požalivši da nam ga otimaju u ovo doba, kada je najpotrebniji Sokolstvu i Jugoslovenstvu u ovom kraju. Iza govora brata Puntarića uzeo je reč br. Mohorić Slavko, predstnik PO, koji je u dugom govoru izneo rad potpredstnika PO br. Posleka istakavši, da se u svojoj skromnosti nije htio prihvati predstništva PO iako je svojim radom zasluzio da bude na prvom mestu, ali on nije nikada tražio za svoj rad ni koristi ni slave.

Zatim je dao reč tajniku bratu Matiću Josi, koji je u kratkom govoru potražio rad brata Posleka za Sokolstvo, osobito u prosvetnom pogledu. Podvukao je činjenicu, da je njega brat Poslek »otkorio« i priveo u sokolski zajednicu, gde danas s uspehom radi, dok je pre bio rob klerikalizma. Zahvaljuje br. Posleku na svemu, što je učinio, kako za njega, tako i za opštu stvar sokolsku i narodnu. Na predlog brata Matića izabran je br. Poslek za doživotnog potpredstnika PO Sokolstva. Omenil je poslanico jugoslovenskog katoličkog episkopata, ki pa ni rodiла začeljenu uspeha, kar se vidi iz tega, da se pripravlja ustavitev novih novih društava u župi. Omenil je tudi 70-letnico ustanovite Sokolskega društva u Ljubljani ter pozval u Ljubljani na slet u Generalskom Stolu.

Gromko pozdravljen uzeo je reč br. Poslek, koji je rekao: »Braćo moja, Sokolstvo je našlo u mojoj duši na najveće razumevanje. Ja sam se s njime srastao, saživeo. Verujte mi, da sam u Sokolstvu našao najlepše ideale za kojima može da teži ljudska duša. Sokolstvo je organizacija, koja ima historiju, koja je gradila našu istoriju, koja je najviše pripomogla našemu oslobođenju i ujedinjenju. Sokolstvo ima budućnost. Ono je narodno. Jugoslovenko je, taj mora biti i Soko. To su dva pojava kojima su onda tek potpuni kad je svaki Jugosloven iskreni Soko i svaki Soko potpuni Jugosloven.« Zatim govor o ideologiji Sokolstva. Prelazi na činjenice i kaže: »Kad sam došao u Generalski Stol uticalo se na mene da osnujem Križare. Međutim ja sam osnovao Soko. Pitao sam bivše Orlove hoće li u Soko. Isto sam pitao i bivše Hrv. Sokole. I jedni i drugi su mi odgovorili da su suti plemenske i verske borbne. I jedni i drugi pristupili su u Soko. Br. Tatalović i Mohorić bili su Hrv. Sokoli, druga braća također, a nekoji i Orlovi. Svi smo se snašli u SKJ, kao u svojoj kući. Brat je brata poštivao. Nisu smetale nikome plemenske ni verske razlike. Moji Sokoli počinje u crkvu, obavljaju svaki dužnosti svoje veroispovesti, a da jedan drugom to ne spočitava ili brani. Dapače, braća pravoslavni polaze korporativno u katoličku crkvu na svaku važniju crkvenu svečanost, jer nema u mestu pravoslavne crkve. Kao kat. svešteniku Sokoli su mi u svemu na ruku. Sokoli administriraju kod oltara. Sokoli i Sokolice pevaju na koru, Soko svira na orguljama. Sokoli su najrevniji polaznici crkve i t. d. Ja sam bio zgrožen, zaprerašten, kad sam dobio u ruke poslanicu Kat. episkopata proti Sokolstvu. Zašto se nije pitalo nas sveštenike, koji smo u neposrednom kontaktu s narodom, o sokolskom bezverju. Poznavajući Tirska (Slava mul), poznavajući sokolsku ideologiju, poznavajući naše »Puteve i ciljeve« i dr. ja sam se s bolju u duši pitalo: zašto je Sokolstvo ovako napadnuto? Danas, nakon poznatih izjava crkvenih dostojanstvenika ublažena je donekle oštrica poslanice, ali u našim dušama ostala je bolna rana. Međutim slučajevi prof. Spinčića, don Ivanovića, pa iako hoće — moje malenkosti, govore jasno, da se ide za progonom sveštenika sokolski i jugoslovenski orientarisanih.«

Rabiljena limena glazbala

za glazbu od 10—16 ljudi kupilo bi Sokolsko društvo Novi Vinodolski. Ponude slati na upravu društva.

Pekarski pomoćnik

Ozbiljan i vešt svim pekarskim poslovima, kao i kod običnih parni peći s višegodišnjom praksom, traži mesto poslovode ili pomoćnika. Ide u sva mesta u zemlji.

Ponude slati na Sokolsku četu Bruvno (Savsko banovina).

Gовори zatim o moralnom odgoju u Sokolstvu. »Trebalu bi naši protivnici videti koliku moralnu ulogu igra Sokolstvo na selu. Tamo gde je Soko nemački klatarenja, ni nemoralnih ispađa, jer u sokolani mladež nalazi potstreke za pobude u lepom i plemenitom, k istinitom i dobrom.« Potertava veliku ulogu koju Sokolstvo vrši kao telovežbenu organizaciju: »Zdrav duh je samo u zdravom telu. Sokolstvo stvara zdrave generacije, koje će biti otporne protiv svake nazejdje. Zdrav narod — jaka država.« Govori o dužnosti sveštenstva u vezi s javnim radom. »Ako je moje stado na krvu putom ga učiti dobro. Zato je baš sveštenstvu dužnost da stupa u Sokolstvo, osobito na selu, i da vodi sokolske prednjačke u okviru sokolske ideologije k Istini, Lepoti i Dobroti, t. j. do najveće Istine i najveće Pravde, do Boga.«

Burno pozdravljen završava br. Poslek svoj govor: »Soko sam, i Soko biću... Sada i uvek! Nikakva me sila neće odvratiti od Sokolstva... Zdravo!«

Burno aklamiran završio je br. Poslek svoj govor oprostivši se dirljivo od prisutnih, koji su dugo klicali svečeniku i Sokolu — mučeniku župniku i rodoljubu bratu Josipu Poslek. Drugi dan ispratili su predstavnici Sokola br. Posleka na stanicu i požeze mu srećan put. — J. M.-é.

Župa Kranj

ZUPNA SKUPŠĆINA

Sokolska župa Kranj je imala svojo redno glavno skupšćino u v

predstav in nekateri starši ne privoščijo svojim otrokom ljubke in nedolžne zabave, a to samo zato, ker je sokolska. Ta zagrinjenost se seje v mlaada sreca celo najmlajšim, ki pohajajo še otroški vrtec. Tisti, ki sejetje to ne razpoloženje in sovraščvo, ali res ne čutite in ne uvidite, da v svoji zaslepljenosti ne ravnate prav? Kdaj bo konec hujskanja in krivične agitacije?

Župa Ljubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO V DOLENJI VASI PRI RIBNICI

Tukajšnje sokolsko društvo je dne 5. februarja priredilo v šoli predavanje o sodobni gospodarski krizi. Predaval je g. dr. Mihelak od Zveze kulturnih društev in je za to njegovo predavanje bilo tako veliko zanimanje. Bilo je 79 poslušalcev, ki so pazno sledili predavatelju. Po predavanju pa je bila živahnega debata.

Dne 25. februarja pa je predaval članstvu prosvetar br. Vončina Drago v velikem jugoslov. škofu Strossmayerju.

V nedeljo, dne 26. februarja smo pa imeli priliko poslušati predavanje g. ing. Jamnika o zadrugarstvu. Predavanje je bilo številno zanimivo, ker je bilo vzetno popolnoma iz vsakdanjega praktičnega življenja. Navzočih je bilo 33 poslušalcev. Tudi po tem predavanju je bila obširna debata, kar dokazuje, da je ljudem treba takih predavanj in da jim pazno sledijo, ker le na tak način bodo s pomočjo izobrazbe mogli uspešno gospodariti. — Prosvetar: Vončina Drago.

SOKOLSKA ČETA NOVA SELA

Dne 25. marca t. l. se je vršil v prostorih narodne šole v Banjaloki redni občni zbor sok. čete Nova sela. Udeležba je bila prav dobra. Posebno je treba omeniti, da so se udeležili zboru tudi nekateri delegati odbora matičnega društva Kočevje z bratom starostom Lovšinom na čelu. Občni zbor je otvoril br. starosta Anton Curl ter pozdravil navzoče. V svojem nagovoru je hkrati orisal zgodovino naše mlade čete od ustavnitve do danes. Nato je sledilo poročilo sestre tajnice, ki je v jasnih potezah očrtala vse delovanje, sprememb in število članstva ter dopisanje s posameznimi sokolskimi edinicami. Sledila so poročila br. blagajnika, načelnika, prosvetarja in načelnika upravnih odborov.

Nakon toga je tajnik — brat Nebojša Višović pročitao prispevki načelnika, te je time sednica bila zaključena, pošto je prethodno starešina opširno izveštaj kog delegat sa župne glavne skupštine.

Protestni telegrami sokolskih župa, društava i četa protiv poslanice Katoličkog episkopata

(Nastavak.)

Salaš. Članovi Sokolske čete u Veličkom Jasikovu, sreza Krajinskog, najenergičnije osuduju napad na Sokolstvo od strane Katoličkog episkopata. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Načelnik čete Miloš Milošević.

Zagubica. Najoštrije osuduju rušenje državnog i narodnog jedinstva i napad na Sokolstvo od strane Katoličkog episkopata. Odobravamo svaki korak Savaza kraljevine Jugoslavije protiv ovih napada na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starešina Sokolskog društva Stojan St. Filipović, tajnik Radoslav Bosić.

Donji Milanovac. Sokolsko društvo u Donjem Milanovcu izrajuje svoje ogorčenje protiv nameravog rušenja državnog jedinstva i napadaju Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starešina Čudnovski, sekretar Sanević.

Jabukovac. Protestujemo protiv poznate poslanice Katoličkog episkopata. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Uprava Sokolskog društva Jabukovac.

Salaš. Povodom napadaja poslanice Katoličkog episkopata dizemo svoj glas sa uzvikom: Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starešina Sokolske čete Miloš Nicić.

Salaš. Povodom napadaja na narodno i državno jedinstvo i napada Katoličkog episkopata na naše Sokolstvo, umoljavamo vas, da se tome stane na put. Živeo Kralj Aleksandar! Živila Jugoslavija! Starešina Sokolske čete Miloš Stefanović.

Negotin. Sokolsko društvo Negotin — Krajina pridružuje se spontano opštem ogorčenju jugoslovenskih Sokola povodom poznate poslanice Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Sokolska falanga će neodoljivo srušiti sve neprijatelje našeg jedinstva. Uveravamo bratski Savez da smo vazda svi za jednoga, jedan za sve. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! Zdravo! — Starašta Tomov.

Niš. Rušilački rad protiv jedinstva naše mukom i žrtvama ostvarene države i istodobni napad Katoličkog episkopata na Sokolstvo, zatočnika i nemara jugoslovenskog narodnog i državnog jedinstva u redovima našim pobuduje osećanje gneva i ogorčenog protesta protiv rušilaca mira. Protestujemo protiv takovog rada i pozdravljamo jedinstvenu Jugoslaviju. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Sokolsko društvo Niš. Starešina Milan Stevanović, tajnik Rad. Popović.

Salaš. Napad poslanice Katoličkog episkopata na Sokolstvo, kroz čiju se ideologiju širi i jača bratstvo, ljubav i nacionalna svest sve braće u mirnom nam otadžbi u Jugoslaviji, Sokoli sreza Krajinskog na današnjoj svojoj skupštini osuduju sa gnusnjajem i prezrenjem, kao i postupke svih protiv državnog jedinstva, te u jedan glas kličemo: Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starešina Antić.

Bela Palanka. Naša nacionalna i sokolska svest osuduju razorni rad spoljnih i nutarnjih neprijatelja naše države i Sokolstva. Uvek smo gotovi položiti svoje živote za spas jedinstvene i nedeljive Jugoslavije. Preduzmiteme mene da se uguši štetan rad protiv mire nam Jugoslavije i Sokolstva. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starešina Sokolske čete Mokra Belopalačka, Ilija Veljković, zemljoradnik.

Knjaževac. Sokolsko društvo u Knjaževcu ostaje veran branilac teško stecenih tekovina nacionalnog i državnog jedinstva. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starešina dr. Milutin Velimirović.

Aleksinac. Nameravano rušenje državnog i narodnog jedinstva i poslanici Katoličkog episkopata protiv Sokolstva sa najvećim gnušanjem osudujemo, stavljajući svoje čelične sokolske mišice za odbranu jedinstva mire nam otadžbine Jugoslavije. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starešina Cvetanović, tajnik Jovanović.

Niš. Nerodoljubivi rad, koji nema ni ljubavi ni smisla za moćnu Jugoslaviju i podmukli napad Katoličkog episkopata protiv Sokolstva Jugoslavije, čuvara narodnog i državnog jedinstva, izazivaju ogorčenje i proteste. Dajući izraza ovim putem tom nezadovoljstvu i protestu pozdravljamo nedeljivu Jugoslaviju. Tražimo da bratstvo i okoline protestuju protiv svih i svakog tko dira u našem pazu i smeti našem cilju, ispunjava svoju dužnost i pravo i obelodani sokolsku veru u budućnost i snagu Jugoslavije na dobro našeg naroda i preocat slovenskog rada. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Sokolska župa Niš. Starešina Dimitrijević, tajnik Madarović.

Niš. Na našu najveću svetinju narodno jedinstvo i Sokolstvo državno se Katolički episkopat da napadne. Razoran njihov rad energično osudujemo. Kličemo: Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Silevačka Sokolska četa.

Salaš. Sokolska četa u Šipiku ostaje poslupak Katoličkog episkopata na razaranju sokolskog kadra i državnog jedinstva i moli da se ovome zlu stane na put. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starosta Đorđe Dervisević.

Zaječar. Sokolstvo u Zaječaru kao uvek tako i ovom prilikom ostaje za jedinstvo države — nedeljive Jugoslavije. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! Zdravo! — Starosta Tuner.

Protestni telegrami

sokolskih župa, društava i četa protiv poslanice Katoličkog episkopata

(Nastavak.)

Selo Kraljevo. Ogorčeni ustajemo protiv poslanice Katoličkog episkopata uperene protiv Sokolstva i tražimo energično čuvanje nedeljive Jugoslavije za sve Srbe, Hrvate i Slovence. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Načelnik čete Miloš Milošević.

Ostrožica. Katolički episkopat radi na razorenju Sokolstva, ne znači da je Sokolstvo u našoj otadžbini ogromna granitna stena od koje će se razbiti svi hravarski i politički talasi. Živeo Kralj. Živila Jugoslavija! — Starešina Sokolske čete K. Radenković.

13 SOKOLSKA ŽUPA NOVI SAD

Novi Vrbas. Sa svoje godišnje skupštine sa najgoričenijim protestom odbijamo neosnovane napadaje Katoličkog episkopata na Sokolstvo. — Sokolsko društvo Novi Vrbas, starešina Emil Garalj.

Turija. Sokolsko društvo Turija sa svoje godišnje skupštine šalje svoj bratski pozdrav i odlučno ustaže protiv poslanice Katoličkog episkopata, kojom je do dne uvedeno naše celokupno Sokolstvo. Živeo Kralj Živila Jugoslavija! Sa sokolskim putem Zdravo! — Starešina Sokolske čete: Arhimanđit ravnici Makarije, načelnik čete Živojin Arandelović, voditelj.

Knjaževac. Sokolsko društvo Vina protestuje protiv poslanice Katoličkog episkopata. Tražimo da se nad odgovornim činovima iste primene najstrožije zakonske mere. Živeo Kralj Živila Jugoslavija! — Starešina Urbanec Karlo, tajnik Stepanović Branko.

Đurđevac. Sokolsko društvo Đurđevac prezentujemo odbijanje nabačenu ljagu na svetu vitezku sokolsku čast spremni vazduh na život i smrt za slavu i veličinu mire nam otadžbine. S izvanredne sednice Sokolskog društva, Zamenik starešine Jovan Avdalović.

Horgoš. Sokoli iz Stare Kanjiže sa Sokolima iz Horgoša prilikom svog sastanka sa žalju bratske pozdrave starešinstvu i ujedno jednoglasno osuduju napadaje episkopske poslanice na sokolski rad. Zavetujemo da, čemo se i nadalje boriti za ideju jednakosti, bratstva i jedinstva u duhu sokolske ideje. — U ime starešinstva: Dr. Nikolić.

Novi Sad. Novosadsko Sokolsko društvo sa svoje godišnje skupštine energično protestuje protiv nečuvenih napadaju Katoličkog episkopata na Sokolstvo i moli Izvršni odbor da u odbranu sokolske misli i sokolskog pokreta preuze sve sredstva. Sa svoje strane izjavljuje, da će dvostruko snagom poraditi na jačanju Sokolstva u našoj sredini. — Sokolsko društvo Novi Sad.

Irig. Sokolsko društvo Irig sa svoje godišnje skupštine jednoglasno s ogorčenjem u duši dize glas protiv poslanice Katoličkog episkopata. Najenergičnije protestujemo protiv napadaju i teških uvreda na naše Sokolstvo tim više, jer je naše Sokolstvo uvek jednako poštovalo svesku vjersku uverenje. Živila cista i jaka jugoslovenska sokolska organizacija na čelu sa svojim starešinom Nj. Vis. Prestolonaslednikom Petrom. Zdravo! — Sokolsko društvo Irig.

Bački Petrovac. Protestujemo na izazivačke napadaje u episkopskoj poslanici. Sokolsko društvo Petrovac.

Morošin. Osudujući napad Katoličkog svecinstva na Sokolstvo molimo da se preduzmaju energični koraci protiv sličnog ispada kako bi Sokolstvo moglo nastaviti rad na ostvarenju svojih ciljeva i idealova. Starešinstvo Sokolskog društva Morošin.

Apatin. Protiv napadaju Katoličkog episkopata na Sokolstvo dižemo svoj glas najgoričenje i najodlučnijeg protesta uvek prema svom Sokolstvu i moli da se svojim snažnim sokolskim mišicama najistrajnije branimo Sokolstvo i otadžbinu. Sokolsko društvo Apatin, starešina dr. Milan T. Stevanović.

Crvenka. Energično ustajemo protiv napadaju Katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj Živila Jugoslavija! — Sokolsko društvo Crvenka.

Martonoš. Revoltirani poslanicom Katoličkog episkopata podizemo glas ogorčenja i protesta. Sokolsko društvo Martonoš.

Čurug. Najenergičnije protestujemo protiv poslanice Katoličkog episkopata i napadaju na Sokolstvo. Živeo Kralj Živila Jugoslavija! Starešina čete Bančević.

Rumenka. Ogorčeni zbog poznate poslanice Katoličkog episkopata protiv Sokolstva jednodušno protestujemo protiv napadaju Katoličkog episkopata na Sokolstvo i kličemo: Živeo Kralj Živila Jugoslavija! — Starešina Dušan Stojanović.

Stanišić. Sokolsko društvo iz Stanišića sa krajnjeg severa naše Kraljevine bez razlike vere i narodnosti nadahnuti sokolskom i nacionalnom idejom najenergičnije protestiramo protiv napadaju Katoličkog episkopata i uveravamo naše neprijatelje da su svi Sokoli na severnoj granici naše mire Jugoslavije uvek spremni za odbranu Sokolstva i naroda. Starešina Miloš Đorđević.

Subotica. Neosnovan napadaj Katoličkog episkopata na jugoslovensko Sokolstvo odbijamo najenergičnije. Živeo Kralj Živila Jugoslavija! Uprava sokolske čete Kononija Žednik.

Ada. Sokolski pripadnici u Adi sa svoje godišnje skupštine najenergičnije osuduju poslanici Katoličkog episkopata na Sokolstvo jer Sokolstvo propoveda ljubav i bratstvo. Starešina Radivoj Popović, tajnik Vuković.

Srbobran. Sokolsko društvo u Srbobrnu odlučno protestuje protiv neprijateljskog držanja katoličkog sveštenstva prema Sokolstvu. Živeo Kralj Živila Jugoslavija! Starešina Mihorad Kurjački, tajnik Sava Murgaški.

Novi Slankamen. Ogorčeni napadaju Katoličkog episkopata protiv Sokolstva molićemo da na nadležnom mestu bude tu mač našeg najenergičnijeg protesta. Zdravo! — Sokolsko društvo Novi Slankamen, starešina Kosta Malošević.

Ilok. Sokolsko društvo Ilok izražava svoja ogorčenja nad poslanicom Katoličkog episkopata protiv sokolske ideje. Ne kašiši neprijatelji računaju s neprobraćim sokolskim falangama. Zdravo! — Sokolsko društvo Ilok, starešina dr. Nikolić.

Pivnice. U ime hiljada gradana ove opštine najenergičnije protestiramo protiv Katoličkog episkopata. Živeo Kralj Živila Jugoslavija! Sokolsko društvo Ribnica, starešina Ružec, tajnik Kovač.

Starci. Najenergičniji protestiramo protiv napada Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Starešina Senta.

Zabalg. Sva naša javnost uzbudena zbog poslanice Katoličkog episkopata ogarajuće se proti svake akcije koja je uperena protiv Sokolstva. Starešina Petko.

Novi Sad. Poslanica Rimokatoličkog episkopata izazivaju u sreću svakog Jugoslovena ogorčenje i revolt. Sokolsko društvo Petrovaradin najenergičnije protestuje protiv ovakvih neosnovanih napadaja. Uprava.

Centa. Naše članstvo protestuje protiv napada na Sokolstvo. Živeo Kralj i Jugoslavija! Sokolsko društvo Centa.

Subotica. Ogradujemo se i protestujemo protiv tendencioznog napadaju Katoličkog episkopata na Sokolstvo, koji u svojoj poslanici ne prezujući od neistine ide tako dalje da pretstavlja Sokolstvo kao protversku organizaciju. Ovakav napad na Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštujemo svaku vjersku uverenje i osećanje, jer smatra da je vera najsvjetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca te svaki pripadnik sokolske organizacije može da izvršava zapovijed i nečuvenih napadaju Sokolstvo mi Sokoli odlučno otklanjam, jer stojimo na stanovištu da Sokolstvo kao ideja slobode priznaje slobodu uverenja i misli, a naročito poštuj

ROSIJA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

lim sokolskim jatima i sa sredstvima koja bude imalo na raspoloženju otvorenu i mušku borbu ne protiv Boga i vere već protiv onih koji lažno optužuju da tu borbu vodi. Borba će biti bespoštredna, jer oni koji veru i crkvu upotrebljavaju protiv jugoslovenskih narodnih svetinja ne zaslužuju samlost jugoslovenskog Sokolstva. — Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starešina Branko Stevanović, za tajnika: Miloš rad Panić.

14 SOKOLSKA ŽUPA NOVO MESTO

Trebnje. Odlučno protestujemo protiv napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo. — Sokol Sv. Lovren Dravska.

Trebnje. Protestujemo protiv napadaja Katoličkog episkopata na Sokol. Istovremeno uveravamo, da ćemo nastaviti našim radom s udvostrućenim snagama u nepokojeviju svetosti da je Sokolstvo idealni izvor za jugoslovenski narod i bitni deo jugoslovenstva. Zdravo! Sokol Trebnje.

Toplice pri Novom mestu. Potpisano Sokolsko društvo protestuje protiv uvredljive poslanice Katoličkog episkopata, koja napada sokolski rad. Molimo energičnu zaštitu i poštovanje zakona. Zdravo! Sokolsko društvo Toplice pri Novom mestu. — Starosta Gregor, tajnik Lavrčić.

Mokronog. Sokolsko društvo Mokronog odlučno osuduje i ogorčeno protestuje protiv napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! Sokolsko društvo Mokronog.

Mirna. Poslanica Episkopata neopravista je pogreška episkopa nad Sokolstvom. Soča, Gospa Sveti ova su naše grane! — Sokolsko društvo Mirna.

Novo mesto. Sokolsko društvo Skocijan odlučno protestuje protiv napadaja Katoličkog episkopata na SKJ. Sokolsko društvo Skocijan.

Maribor. Protiv napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo protestujemo izražajući svoje ogorčenje. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija. — Sokolska četa Šmarjeta ob Pesnici.

Št. Jernej. Soko u Št. Jerneju, srez Krško, ogorčeno protestuje protiv napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo.

Novo mesto. Odbijamo neosnovani napadaj Katoličkog episkopata na vitešku organizaciju SKJ s ogorčenjem. Ne dozvoljavamo nikome da vreda naše ideale i našu našu čest. Sokolsko društvo Novo mesto.

Krško. Protestujemo protiv neosnovanog napadaja Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! — Sokolska četa Bela Cerkev.

Novo mesto. Ogorčeno protestujemo protiv neosnovanih napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo. Ostacemo na braniku i udvostručimo naš sokolski rad. Zdravo! Sokolska župa Novo mesto.

Št. Rupert. Ogorčeno protestujemo protiv napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo. Sokolsko društvo Št. Rupert na Dolenjskem.

Zužemberk. Naše društvo i svi naši savesni nacionalisti protestujemo protiv poslanice jugoslovenskih episkopa na Sokolstvo. Tražimo zadovoljstvu za uvrede. — Sokolsko društvo Zužemberk.

Kostanjevica na Krki. Sokolsko društvo Kostanjevica ogorčeno osuduje napadaj Katoličkog episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starosta Ursić.

Št. Janž na Dolenjskem. Najenergičnije osudujemo i protestujemo protiv nastupa jugoslovenskog Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! Zdravo! — Bruno Klančnik, starosta, Božidar Horvat, tajnik.

15 SOKOLSKA ŽUPA OSIJEK

Velika. Nakon čitanja poslanice jugoslovenskog Episkopata u domaćoj župnoj crkvi na dan 8 I 1933 jednodušno protestujemo protiv neopravdanih napadaja Katoličkog episkopata spram Sokolstva. Starešina Sokola Velike, Kazimir Brdaric.

Sušine Durđenovac. Odlučno odbijamo i ogorčeno protestujemo protiv poslanice Katoličkog episkopata i njegovih napadaja na Sokolstvo. Izjavljujemo, da ćemo naše redove još jače stisnuti i povesti borbu protiv svih i svakoga ko bi se ogrešio ili htio ogrešiti o nas. Sokolsko društvo Durđenovac, starešina Radanović.

Feričanci. Sokolsko društvo Feričanci sa današnje izvanredne sednice protestuje protiv napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo kličući: Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! — Starosta Benović.

Noskovići. Sokolsko društvo Čadavica probudio poznatom poslanicom Katoličkog episkopata na SKJ. Sokolska četa Černa, tajnik Viki, starešina ing. Čenić.

Beli Manastir. Povodom napada Katoličkog episkopata na jugoslovensko Sokolstvo duboko žalimo taj čin i energično protestujemo. — Sokolsko društvo Beli Manastir.

Našice. Ogorčeni napadom Katoličkog episkopata na čest Sokola stupaćemo i daje stopama dosadanji. Zdravo! — Go-

Koška. Sokolsko društvo Koška sa svoje skupštine pozdravlja svog starešinu bratskog Zdravo! i odlučno protestuje protiv napadaja Katoličkog episkopata. Uprava

Ivankovo. Svaki razorni rad uperen protiv Sokolstva osudujemo uz poklik Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! U ime Sokolske čete u Ivankovu, starešina Jozici.

Kutjevo. Sokolska četa Bektesko Građište s najvećim ogorčenjem protestuje protiv poslanice Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Starešina Tanasije Bogić, prosvetar Pavle Bajić.

Andrijevcu. Sokolsko društvo u Andrijevcu sa svoje redovne glavne godišnje skupštine održane dana 15 I 1933 graduju se od okružnice Katoličkog episkopata. Ovo je društvo od uvek u borbi za sokolske ideale uzgajalo u duhu verske trpežljivosti. Stupamo stazama prvih pobornika jugoslovenske, Štrosmajera, Račkog, Njegoša, Kreka i današnjih naših voda. Sokoli ustrajajući i nadalje u borbi za svoje ideale. Živilo Jugoslovensko Sokolstvo. Sokolsko društvo Andrijevcu.

Koška. Durniti napadajem Katoličkog episkopata najoštrije osudujemo ovaj način borbe. Zdravo! Sokolska četa Veliki Vučkovac.

Donji Miholjac. Priznavajući Boga kao svoj ideal, a radeći po Tirševim načelima, oštvo osudujemo napad na Sokol od strane Katoličkog episkopata. Sokolsko društvo Bečićana Magadenovac.

Batinu. Najoštrije protestujemo protiv napadaja u poznatoj poslanici Katoličkog episkopata. Zbijmo se u gste redove i podvostručimo naš rad po načelima sokolskim. Sokolsko društvo Batina.

Otok. Protiv napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo izražujemo našu najveću ogorčenje i negodovanje. Sokolsko društvo Komletinci.

Beli Manastir. Mi na severnoj granici naše ljubljene otadžbine dižemo protest protiv poslanice Katoličkog episkopata u kojoj se napada Sokolstvo, koje poštujemo svaku priznatu veru i radi na podizanju našeg naroda. Za Sokolsko društvo Branjin Vrh, Nikolić, starešina.

Soljani. Protestujemo i tražimo zadovoljstvu protiv neosnovanog napadaja katoličkog clera. Sokolska četa Soljani, starešina Simić, tajnik Pavlović.

Vrpolje. Najenergičnije osudujemo poslanici Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Sokolska četa Torjanci.

Orahovica. Vršeći svoju nacionalnu dužnost kao Sokoli najsvetčanije protestujemo protiv napadaja na naš Sokol sa strane katoličkih episkopa. Sokolsko društvo Ždenci.

Vinkovci. Odani ideji Sokolstva i jugoslovenske odajemo izraz svog ogorčenja protiv napadaja na naš Sokolstvo. Primiti izraz naše vernosti i odanosti. Ždravo! Za Sokolsku četu, starešina Vučuk Stanko, tajnik Jagarinaček Vladimir.

Vukovar. Uprava Sokolskog društva Vukovar sa održane sednice 12 I 1933 izražava svoje ogorčenje protiv neopravdavnog napada Katoličkog episkopata na Sokolstvo koje se nije nikada ogrešilo o katoličku crkvu. Starešinstvo Sokolskog društva Dalj.

Vinkovci. Odbor Sokolske čete Slakovci oštvo osudi napadaj Katoličkog episkopata spram Sokolstva. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija. Odbor.

Babina Greda. Sokolsko društvo Babina Greda ogorčeno do krajnosti poslanicom Katoličkog episkopata najodlučnije protestuje protiv takvog načina borbe. Zdravo! Starešina Kutuzović.

Osijak. Sokolsko društvo u Tenji najenergičnije protestuje protiv napadaja na Sokolstvo. Ždravo! Starešina Gavrilović.

Donji Miholjac. Dubokim ogorčenjem protestujemo protiv neopravdanih i neosnovanih napadaja Katoličkog episkopata spram Sokolstva. Tražimo najenergičniju zaštitu i ne dozvoljavamo dirati u naše sokolske ciljeve. Sokolsko društvo Donji Miholjac.

Nova Kapela. Upravni odbor Sokolskog društva Nova Kapela Batrina ogorčeno osudi poslanici Katoličkog episkopata protiv napadaju Sokolstvo. Ždravo! Starešina Gavrilović.

Donji Miholjac. Dubokim ogorčenjem protestujemo protiv neopravdanih i neosnovanih napadaja Katoličkog episkopata spram Sokolstva. Tražimo najenergičniju zaštitu i ne dozvoljavamo dirati u naše sokolske ciljeve. Sokolsko društvo Bošnjaci.

Našice. Kao idealni Jugosloveni udrženi u Sokolu kraljevine Jugoslavije provadajući nacionalne misli putem istog, a povredeni u našim osećajima od strane poslanice Katoličkog episkopata s ogorčenjem najenergičnije protestujemo protiv iste.

Otok. Ogorčeni zbog poslanice Katoličkog episkopata protestujemo protiv neosnovanih napadaja na Sokolstvo. Ždravo! Sokolsko društvo Otok.

Zupanja. Osudujemo napadaj Katoličkog episkopata uperen protiv Sokola kraljevine Jugoslavije i njegovog rada. Sokolsko društvo Bošnjaci.

Vukovar. Najgorčenije protestujemo protiv poduzetoj akciji Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Sokolstvo stojeci na visini koja mu je namenjena pripravljeno je u svakoj dobi proliti krv i obraniti svoje svinjenje. Ždravo! Sokolsko društvo Štin.

Pleternica. Uprava Sokolske čete Frkijević-Kadanović osudi poslanici biskupske konferencije. Ostajemo verni jugoslovenskoj ideji i nikolikavim pokolebiti u njihovom radu. Živili Sokoli! Sokolsko društvo Jakšić, starosta Geršman, tajnik Marković.

Nuštar. Odlučno prosvedujemo protiv pokušaja razjedinjavanja sokolskih redova ma sa koje strane oni dolazili. Sokolska četa Nuštar.

Darda. Najenergičnije protestujemo protiv poslanice Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Starešina Josip Češić.

Bilje. Najenergičnije protestujemo protiv poslanice Katoličkog episkopata. Kao Sokoli čvrsto stojimo iz naših osnovnih idea. Ždravo! Sokolska četa Bilje, starešina Stevan Šešić.

Bračevci. Glavna skupština Sokolske čete Bračevci jednoglasno osudi sve neosnovane napadaje na Sokolstvo i ostaje verna svome zavetu. Ždravo! Starešina Jurčević.

Podgorač. Sa današnjim sokolskim skupštinama Bračevci jednoglasno osudjuje neosnovani napadaj Katoličkog episkopata na Sokolstvo, jer ostaju verni sokolskoj i jugoslovenskoj ideji i nikolikavim pokolebiti u njihovom radu. Živili Sokoli! Sokolsko društvo Podgorač.

Peternica. Uprava Sokolske čete Frkijević-Kadanović osudi poslanici biskupske konferencije. Ostajemo verni jugoslovenskoj ideji i nikolikavim pokolebiti u njihovom radu. Živili Sokoli! Sokolsko društvo Petrovac.

Kutjevo. Primite izraz našeg ogorčenja protiv napadaja na Sokolstvo sa strane Katoličkog episkopata. Ždravo! Sokolska četa Vera.

Slavonska Požega. Sokolsko društvo u Poževskom Breštovcu protestuje protiv svih napadaja na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija!

Št. Ivan. Ogorčeni protestujemo protiv neosnovanog napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo. Ždravo! Starešina Mr. Ferdo Desati, referent, Dragutin Serbedija, tajnik Pozežić.

Dakovo. Naše Sokolsko društvo ogorčeno je nad poslanicom Katoličkog episkopata. Samo naša velika sokolska svest zaštavlja nas da ne odgovorimo drukčije. Kod prošlogodišnje proslave pedesetogodišnjice dakovacke katedrale sudjelovalo je koprolativno naše društvo i sokolske čete, a zahvala nam je da nas sada u poslanici napadaju. Molimo da se ne dozvoli pogrdjivanje naših svinjenja i sprečavanje rada. Starosta Kemfeli.

Vrpolje. S ogorčenjem osudujemo poslanici Katoličkog episkopata, te molimo da se poduzmu najenergičnije koraci protiv ovakvog načina rada. Ždravo! Za Sokolsku četu u Vrpolju, načelnik Ivan Bogdanović.

Sopje. Odbijajući svaki napadaj na Sokolstvo i ogorčeni radom na raspisivanju verskih nesložnosti medu braćom kličemo Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! Ždravo! Sokolsko društvo Sopje, starešina dr. Katalinici.

Petrijevci. Okružnica Katoličkog episkopata uperena protiv Sokolstva zapalila je sokolska srca u ogorčen protest, ali vodeni razborom da prvenstvo inicijative prepuštao državnoj vlasti, ostajemo neoklepivo na osnovi naših sokolskih idea. Ždravo! Sa glavne skupštine Sokolskog društva Petrijevci.

Gorjani. Sokolska četa Gorjani žali neopravdane napadaje na Sokolstvo i njegovu ideju. Ždravo! Starosta Perić.

Martijanci. Sokolska četa Martijanci najodlučnije osudi napadaj Katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! Sokolska četa.

Petrovci. Sokolska četa Gornji Petrovci daje izraza svom ogorčenju zbog napadaja Katoličkog episkopata na Sokolstvo, koje nam je svinjenja. Njezini branici smo i biciemo. Ždravo! Starešina dr. Katalinici.

Voćin. Članovi Sokolskog društva u Voćinu najenergičnije osudu napadaj u poslanici Katoličkog episkopata i stalnog napadanja jednog delat katoličkog svećenstva na Sokolstvo koje časno, poštano i nesebično stoji u službi naroda, države i celog slovenstva. Molimo da se ovome stane na kraju u interesu verske snošljivosti. Ždravo! Za Sokolsko društvo Voćin i za čete Hum i Mačute, starešina dr. Brkljacić.

Našice. Zalimo nemili i tešku zabludu, sadržanu u poslanici Katoličkog episkopata. Otklanjamо odlučno u ime našeg Sokola nametnuti žig bezverstva. Hocemo mir i medusobnu ljubav u stoljenju i srećnoj otadžbini. Sa sednicu odbora Sokolskog društva u Našicama.

Erdevik. Sokolsko društvo Erdevik sa svoje redovne glavne skupštine jednoglasno najodlučuje protest protiv poslanice Katoličkog episkopata, koja je čitana 8 o. m. u ogromnoj većini rimokatoličkih crkava pridržavajući pravo istaknuti, da je sadržaj te poslanice uvrediv, neistinit i nedostojan visokog duhovnog foruma, kao što je Katolički episkopat. Njome se htelo poljuljati našu zgradu, oslabiti naše redove, ali jednoglasno poručujemo br. Savezu da ćemo u idućoj godini biti još zbijeniji, da ćemo našu delatnost pojačati na svim poljima, da ćemo i nadalje ostati verni i nepokolebljivi čuvari i odani sinovi majke Jugoslavije. Tajnik Ignjat Karonić.

Durdanci. Ovim putem izražavamo od strane naše čete žaljenje na postupak Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata na naše Sokolstvo, koje je nosilac velike ideje jugoslovenstva i verske trpežnosti. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Momirović, tajnik Mitrović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Erdevik. Sokolska jedinica Erdevik protestuje protiv neosnovanog napadača Katoličkog episkopata koji hoće da smeta pravilnom razvitu Sokolstva. Zdravo! Zam. starešine Lj. Konjević, tajnik Korenić.

16. SOKOLSKA ŽUPA SARAJEVO

Sarajevo. Sokoli grada Sarajeva okupljeni na skupštini svoga Sokolskog društva Šalju izraze najdubljeg ogorčenja zbog klevetničkih napadača u biskupske poslanice i traže najodlučnije i najenergičnije mere za zaštitu sokolske časti. Upravni odbor.

Visoko. U času teških i nepravednih optužbi da smo protivverska organizacija smatramo za dužnost da sa svoje glavne godišnje skupštine pošaljemo sokolski pozdrav uz uverenje, da ostajemo verni svojoj zavetnoj misli, a to je jedinstvena Jugoslavija u kojoj je svaki brat mio bez obzira koje vere bio. Zdravo! Za Sokolsko društvo Visoko, starešina Josip Plavšić.

Iližda. S najvećim ogorčenjem protestujemo protiv tendencioznog napadača Katoličkog episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Sokolska četa Iližda.

Sjeljina. Protestujemo protiv napadača biskupske konferencije na Sokolstvo. Zdravo! Sokolsko društvo Sjeljina.

Sjeljina. Ogorčeni poslanicom Katoličkog episkopata koja neumesno napada našu sokolsku porodicu protestujemo i molimo da se ovo spreči. Zdravo! Sokolska četa Gornja Prača.

Kakanj. Neopravdani napadaj na Sokolstvo osudujemo uz poklik Živeo Kralj! Živila Jugoslavija! Starešina Pavelić.

Sarajevo. Puni ogorčenja zbog neosnovanih napadača Katoličkog episkopata spram Sokolstva najenergičnije protestujemo. Zdravo! Sokolska četa Alipašin-most.

Rogatica. U ime 600 članova Sokolskog društva Rogatica sa sokolskim četama Buktinci, Mesići, Pešurići i Sejani pridružujemo se zajedničkom protestu svih rodoljuba protiv neprijatelja Sokolstva. Zdravo! Starešina Čaplić, tajnik Sijerčić.

Vareš-Majdan. Sokolsko društvo Vareš-Majdan sa najvećim ogorčenjem protestira protiv napadača Katoličkog episkopata moleći bratski Savez, da ga zaštitи u njegovom nacionalnom radu od ovako nezasluženog napadača. Zdravo! Starešinstvo.

Cajniče. Sokolsko društvo Cajniče na svojoj redovnoj skupštini, održanoj 15 I o. g. prožeto visokom sokolskom idejom pozdravlja Vas džuci svoj glas protiv neosnovanih napadača poslanici Katoličkog episkopata kroz koju provezava žalosna borba verske netrpeljivosti. Zdravo! Starešina Sokolskog društva Cajniče, Boris Vedenksi, sudija.

Semizovac. Prigodom neosnovanog napadača na sokolsku čast molimo energičnu zaštitu. Sokolska četa.

Bugočino. Sokoli okupljeni na glavnoj skupštini Sokolskog društva Bugočino jednoglasno s ogorčenjem osudjuju poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Zdravo! Starešina Ahmed Saniković.

Vareš. Ogorčeno dižemo svoj glas u znak spontanog protesta protiv poslanice Katoličkog episkopata, uperene specijalno protiv Sokolstva. Zdravo! Sokolsko društvo Vareš.

Travnik. Pridružujemo se protestu protiv rasturanja sokolskih redova. Zdravo! Starešina u. z. Hasan Katić, sekretar, Ibrahim Grčić.

Kiseljak. Protestujemo protiv poslanice Katoličkog episkopata, uperene protiv Sokolstva i njegovog osnivača. Zdravo! Za Sokolsko društvo Kiseljak. Starešina Dušan Petrović.

Busovača. Stoeći čvrstoiza sokolskih ideja osudujemo napadaj Rimo-katoličkog episkopata na jugoslovenski Sokol. Odbor Sokolskog društva u Busovači.

Kakanj. Sokolska četa Kakanj-Doboj zražava svoje veliko negodovanje prema

poslanici Katoličkog episkopata, u kojoj se nepravedno i neosnovano žali Sokolstvo. Zdravo! Sokolska četa Kakanj-Doboj.

Pazarić. Ogorčeni zbog nepravednih napadača u poslanici Katoličkog episkopata protiv Sokolstva najodlučnije protestujemo. Zdravo! Sokolska četa Kakanj-Doboj.

Kakanj. Duboko uvređeni poslanicom Katoličkog episkopata protiv Sokolstva podižemo svoj najenergičniji protest. Zdravo! Sokolsko društvo Zgošćenje Kakanj.

Sarajevo. Poslanica Katoličkog episkopata izazvala je najdublje ogorčenje među Sokolima. Molimo najenergičniju akciju u odbranu sokolske časti. Zdravo! Sokolska čupa Sarajevo.

Visoko. Poslanica Katoličkog episkopata protiv poslanice Katoličkog episkopata u kojoj se napada Sokolstvo. Zdravo! Sokolska četa Visoko. Starešina Matić, načelnik Culum.

Travnik. Sokolsko društvo Travnik energetično protestuje protiv poslanice Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Selo, Doznavši za poslanicu Katoličkog episkopata protiv Sokolstva u ime Sokolske čete u Baranjskom Petrovom Selu ogorčeno protestujemo protiv ovakog napadača Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! Starešina Josip Dostal.

Bradski Varoš. Sveukupno članstvo Sokolskog društva Bradski Varoš sa svoje godišnje skupštine ogorčeno protestuje protiv napadača Katoličkog episkopata i podređenih mu organa spram Sokolstva. Zdravo! Starešina Lovreček.

Tovarnik. Sokolsko društvo Tovarnik sa svoje glavne skupštine smatra da dužnost da da izraza svome ogorčenju protiv napadača Katoličkog episkopata, te izjavljujemo, da će rad naše čete i dalje teći onim smerom kao i do sada. Zdravo! Starešina A. Milanović.

Bar. Petrovo Sel

spremni slobodno stupiti na branik naše dijne domovine. Mi Sokoli sa našeg klasičnog tradicionalnog Kosova izražavajući svoju odanost kličemo: Živeo Kralj Živela Jugoslavija! Živeo jugoslovenski narod! Zdravo! — Tajnik Ivković.

Vitina. Sokolska četa u Vitini — Koso najodlučnije podiže svoj glas protiv napadaja na naše Sokolstvo i moli Savez SKJ da tumači naše želje da se jednom stane naput ovakvoj akciji. Zdravo! — Za starešinu Vladislav Stojković, tajnik Pavle Pojić.

18 SOKOLSKA ŽUPA SPLIT

Baška Voda. Povodom poslanice Katoličkog episkopata najenergičnije istupamo protiv iste. Zdravo! — Sokolsko društvo Baška Voda.

Livno. Sokolsko društvo Livno najenergičnije odbija i protestuje protiv poslanice Katoličkog episkopata kojom se raspiruje mržnja i strast i blati Sokolstvo. Zdravo! — Sokolsko društvo.

Sućurac. Okružnicu sa biskupske konferencije najodlučnije odbijamo kao nepravednu i nehrisčansku. Zdravo! — Sokolsko društvo Kaštel Sućurac.

Sinj. Ovo Sokolsko društvo na svojoj sednici pretresajući poslanicu Rimokatoličkog episkopata najodlučnije se ogrodjuje i odbija od sebe iznošene neosnovane napade. Sva braća i sestre nepokolebitivo i ustajno će ispodjeti principe Tirševog Sokolstva kao i lepo narodno geslo: Brat je mio koje vere bio. Zdravo! — Sokolsko društvo Sinj.

Dugirat. Sokolska četa Jesenice kod Splita protestira protiv nepravednih napada katoličkog clera i izjavljuje da je spremna životom svojim braniti čiste ideje Sokolstva. Zdravo! — Uprava.

Stari. Danas je u crkvi pročitana protusokolska poslanica rimokatoličkih biskupa. Teškom mukom nam je uspelo da smrino duhove, a da ne dođe do težih ispada protiv njihovih eksponenta. Tumačeci jednodušnost celokupnog pučanstva tražimo da se presti države i naroda u punoj snazi pokaže napram onima, koji pomoću Hrista seju nemir, mržnju i neslogu. Zdravo! — Sokolsko društvo Donja Kaštela.

Trilj. Sokolsko društvo Trilj na svojoj glavnoj skupštini najenergičnije osuđuje postupak katoličkih biskupa protiv Sokola. Zdravo! — Starešina dr. Rančić.

Dugirat. Okružnicu Katoličkog episkopata najenergičnije odbijamo i osuđujemo,

jer su njezini navodi netačni i pokazuju savršeno nepoznavanje ideologije našeg učitelja Tirša. Sokoli Dugorata čvrsto stoje na načelima Tirševe ideologije. Zdravo! — Sokol Dugirat.

Lečevec. S ogorčenjem protestujemo protiv napadača na našu sokolsku porodicu. Zdravo! — Za Sokolsku četu starešina Delić.

Grohot. Protestujemo protiv grubog napada Katoličkog episkopata spram Sokolstva. Zdravo! — Sokolsko društvo Grohot i Sokolska četa Gornje Selo.

Makarska. Pridružujući se protestu br. župe najodlučnije odbijamo od sebe poslanicu biskupske konferencije. Ostajemo verni Tirševim sokolskim načelima. Zdravo! — Starešina Marin Novak.

Šestanovac. Dana 8 t. m. čitana je poslanica Katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Ispred svega našega članstva, povredenog u verskim osećajima i sokolskom ponosu, kao katolici i kao Sokoli dižemo glas ogorčenog i spontanog protesta protiv nepravednog i neosnovanog napada na Sokolstvo. Zdravo! — Izvršni odbor Sokolskog društva Šestanovac.

Supetar. Vervi Tirševim načelima odbijamo svako sejanje mržnje i strasti i radi toga osuđujemo okružnicu biskupske konferencije kao neistinitu, nepravednu i nehrisčansku. Zdravo! — Sokol.

Komiža. Ogorčeno odbijamo poslanicu biskupske konferencije, koja se temelji na neosnovanim i neistinitim pretpostavkama. Ovo Sokolsko društvo verno svojim uzvišenim idealima branice iste protiv sviju i svakoga. Zdravo! — Sokolsko društvo Komža.

Pučišće. Dižemo ogorčeni protest zbog nepravilnog i nepravednog postupka Katoličkog episkopata, koji hoće da svojom neosnovanom poslanicom katoličkom svetu dokaži narod od sokolskog rada. Zdravo! — Sokolsko društvo Komža.

Lokva-Rogoznica. Ogorčeni zbog napada na Sokolstvo spremni smo boriti se da zadnjeg dana vremi svojim idealima. Zdravo! — Sokolska četa Omiš-Kutleša.

Sutivan. Sokolsko društvo Sutivan na današnjoj skupštini jednodušno izražaju iziv duševnog ogorčenja i jednoglasno prosuđuju protiv napada Episkopata na Sokolstvo. Zdravo! — Uprava društva.

Postire. Poslanica Katoličkog episkopata ovo društvo s najvećim ogorčenjem odbija i protestuje protiv nje, kao uvred-

ljive i izazovne za Sokolstvo. Društvo, uvek verno Tirševim sokolskim načelima, spremno je da protiv svakome uvek nepokolebitivo brani svoje ideje. Zdravo! — Sokolsko društvo Postira.

Nerežišće. Ogorčeni štetnim radom kojem Katolički episkopat u svojoj verskoj netrpeljivosti ispada Sokolstvo.

molimo bratski Savez da muški istupi protiv takvih pojava. Zdravo! — Sokolsko društvo Nerežišće.

Omila. Poslanica Katoličkog episkopata najodlučnije odbijamo kao nepravednu i nehrisčansku. Ona izaziva mržnju i strast i borbi teške sadašnjice. Tvrdimo da je taj čin u svojoj prepostavci neosnovan i

netačan, u izlaganju neistinit. Ovo Sokolsko društvo verno sokolskim načelima, spremno je da uvek brani sokolski rad. Zdravo! — Sokolsko društvo Omila.

Jelsa. Protestujemo protiv napada Katoličkog episkopata. Zdravo! — Sokolska četa Pitve.

(Svršiće se)

Краљевски Дворски лиферанти

МАРИЧИЋ И ЈАНКОВИЋ

Водећа
фирма
за:

хартију свих врста за писање и штампу / Капцеларијски материјал, технички пртљажни и школски пртљажник / Највећи избор пригодних и корисних поклона: валин-пере, писаћих гарнитура, портмонеа и т. д.

Спиручна радионица за објављивање писаћих машини и налив-пере

БЕОГРАД
КНЕЗ МИХАЈЛОВА 26
Телефон: 20-172, 20-47 и 20-759
Врлојави: УНДЕР ВУД

Сопствена фабрика за прераду хартије, књиговезница, картонажа, растрилица и штампаја / Израда трговачких књига по наративу у вишој броји, као и растера за све врсте книgovодства са слободним листовима

-0-

Širite sokolsku štampu!

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II. "	Ing. Lado Bevc: Sokolsko просветно дело.
III. "	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. "	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. "	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI. "	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. "	Jan Kren: Cilj sokolskih teženj.
VIII. "	E. Gangl: Tyrševa Sokolstvo. (Sloven. tekst).
VIII. a "	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
IX. "	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Praktički udžbenik češkog jezika.

U kartonu 15 Din

SVESLOVENSKA MISAO

U kartonu 9 Din

METODIKA SOKOLSKE VZGOJE

U tvrdom povezu 36 Din

ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVACA

U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

143-14

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Izradujemo propisne medicinske lopte:

za članstvo, težina 3 kg:	
iz najbolje kože	Din 495—
iz impregniranog platna	415—
za članice i naraštaj, težina 2 kg:	
iz najbolje kože	Din 405—
iz impregniranog platna	330—

154-1

Браћо и сестре!

Спремајте се праводобно на слет у Љубљани и Сушаку и набављајте све Ваше потребе за децу, нараштај и чланство код најстарије братске радње:

БРАНКО ПАЛЧИЋ, добављач Савеза С. К. Ј. ЗАГРЕБ,
Кр. Марије улица бр. 6. Бројавни наслов: Трикотажа, Загреб.
Телефон број 26-77 или филијала Београд, Балканска 24.

где ћете бити на потпуно задовољство послужени према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Захтевајте ценике и проспекте. Цене умерене.

142-15

Спремајте се праводобно на слет у Љубљани и Сушаку и набављајте све Ваше потребе за децу, нараштај и чланство код најстарије братске радње:

БРАНКО ПАЛЧИЋ, добављач Савеза С. К. Ј. ЗАГРЕБ,
Кр. Марије улица бр. 6. Бројавни наслов: Трикотажа, Загreb.
Телефон број 26-77 или филијала Београд, Балканска 24.

142-15

где ћете бити на потпуно задовољство послужени према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Захтевајте ценике и проспекте. Цене умерене.

Спремајте се праводобно на слет у Љубљани и Сушаку и набављајте све Ваше потребе за децу, нараштај и чланство код најстарије братске радње:

БРАНКО ПАЛЧИЋ, добављач Савеза С. К. Ј. ЗАГРЕБ,
Кр. Марије улица бр. 6. Бројавни наслов: Трикотажа, Загreb.
Телефон број 26-77 или филијала Београд, Балканска 24.

142-15

где ћете бити на потпуно задовољство послужени према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Захтевајте ценике и проспекте. Цене умерене.

Спремајте се праводобно на слет у Љубљани и Сушаку и набављајте све Ваше потребе за децу, нараштај и чланство код најстарије братске радње:

БРАНКО ПАЛЧИЋ, добављач Савеза С. К. Ј. ЗАГРЕБ,
Кр. Марије улица бр. 6. Бројавни наслов: Трикотажа, Загreb.
Телефон број 26-77 или филијала Београд, Балканска 24.

142-15

где ћете бити на потпуно задовољство послужени према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Захтевајте ценике и проспекте. Цене умерене.

Спремајте се праводобно на слет у Љубљани и Сушаку и набављајте све Ваше потребе за децу, нараштај и чланство код најстарије братске радње:

БРАНКО ПАЛЧИЋ, добављач Савеза С. К. Ј. ЗАГРЕБ,
Кр. Марије улица бр. 6. Бројавни наслов: Трикотажа, Загreb.
Телефон број 26-77 или филијала Београд, Балканска 24.

142-15

где ћете бити на потпуно задовољство послужени према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Захтевајте ценике и проспекте. Цене умерене.

Спремајте се праводобно на слет у Љубљани и Сушаку и набављајте све Ваше потребе за децу, нараштај и чланство код најстарије братске радње:

БРАНКО ПАЛЧИЋ, добављач Савеза С. К. Ј. ЗАГРЕБ,
Кр. Марије улица бр.